

D A T T I M

1 9 8 9 · V I I I · 5 · S Z O M B A T

I/80.

» S MOST A DOLOGRA «

ÁRA: 4,80 Ft

A totális rendszert ne TOT-áldemokráciára cseréljük...

(Írásunk a 2. oldalon)

Önmérsékletet – a kioktatóktól is

Amióta az ellenzék komoly politikai tényezővé vált, sokasodnak azok a megnyilatkozások, amelyek lejáratni igyekeznek ezt az ellenzékét és különböző pártjait, szervezeteit.

Ha ugyanazt követeli egyikük, mint a másikuk, akkor az a baj: „íme, nincs önálló programjuk!”. A vádlók nem törődnek azzal, hogy sok sarkalatos kérdésben az ellenzéki pártoknak szükségképpen egyet kell érteniük. Ha viszont eltérnek egymástól követeléseik, akkor a vád úgy hangzik, hogy „a széthúzás tönkreteszi az ellenzékét”, „nem értenek máshoz, mint egymás szapulásához”. Mintha nem az lenne a természetes, hogy a legtöbb tekintetben megoszoljanak a vélemények. Ha az ellenzéki pártok hajlandók tárgyalni az MSZMP-vel, még hozzá nem is külön és titokban, hanem az Ellenzéki Kerekasztal résztvevőiként és csakis a nyilvánosság előtt, akkor is rájuk sütik, hogy leplekálnak a hatalommal. És ha ezeken a tárgyalásokon valamelyikük kemény és következetes álláspontot képvisel, akkor a fejéhez vágják, hogy öntelt, erőszakos, amellet irreális elképzelésekkel veszélyezteti a békés kibontakozást.

Az ellenzék bírálóinak kétes összetételű (sokszor butaságból és rosszhiszeműségből táplálkozó, de mások szándékos politikai manipulációval felerősített) kórusát a minap egy olyan hang egészítette ki, mely merőben szokatlan helyről hangzott fel. Varga Csaba, az ellenzéki Magyar Néppárt egyik vezetője jónak látta, hogy a Népszabadságban azért tegyen szemrehányást a Szabad Demokraták Szövetségének, a Magyar Demokrata Fórumnak és a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájának, mert azok képviselői - szerinte - egyrészt önhitték, másrészt túlságosan agresszívek.

Varga - aki mellel szólva még pár éve buzgó kommunista volt - éppenséggel az Ellenzéki Kerekasztal sajtófőnökének a minőségében szólalt meg és bírálta így - nem a saját pártját, nem is a Kerekasztal egészét, hanem annak radikálisabb tagjait.

Legújabbán Király Zoltán országgyűlési képviselő lépett a színpadra az ellenzék ostromozójaként. Londonban az MTI-nek, idehaza pedig a Magyar Hírlapnak nyilatkozott. Csak úgy somlyán - szervezetek és nevek említése nélkül - elmarasztalta „az ellenzék egyes csoportjait” olyan hibákban, amelyek - úgy mond - az MSZMP-nél is a leginkább ellenszenvesek. Kijelentette, hogy ezek az ellenzékiek önteltek, nem ismerik a magyar valóságot és a nép feje fölött politizálnak. Király szerint hatástalan az

a mód, ahogyan ma az ellenzék csoportjai működnek. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy talán hamisnak tartja-e az ellenzék viselkedését, Király így felelt: „Tisztességes, nyílt és határozott ellenzékre van szükség”. Az előbbi kérdés után ezt a választ nehéz másképpen érteni, mint úgy, hogy Király igenis hamisnak tartja az ellenzékét, csak ezt nem mondja ki nyíltan. „Mindössze” annyit tesz, hogy épp e kérdés kapcsán hangsúlyozza a tisztesség és nyíltság követelményét.

Király ezek után arra buzdítja az ellenzékét, kezdjen kritikus önvizsgálatot. Példát is állít elébe: az MSZMP-t. Jól értjük vajon? A negyven évig tartó elnyomás főbűnöse tehát ugyanolyan önkritikával tartozik, mint az az ellenzék, mely ennek az elnyomásnak az elszennvedőit képviseli?

Király Zoltán kétségkívül szerzett érdemekeket, mint országgyűlési képviselő, de jó lenne, ha azért nem hinné azt, hogy „emberségről példát, vitészségről formát” mindenkinek ő adhat. És ha most kijelenti, hogy ő mint független képviselő lesz a parlamentben, az ellenzék, akkor kissé túlbecsüli magát. Ha azt gondolja, hogy a mai parlament tagjaiból ellenzéki csoportot hozhat létre, akkor aligha túl nem értéke-li képviselőtársait. Mert azok között eddig jó ha féltucatnyi olyan akadt, aki félig-meddig is következetesen tudott szembeszállni a kormánnyal.

Ám a kormány ellen szavazni egyszer vagy ötször - az még nem ellenzékiség. Ahhoz öszszefüggő program és szervezetség is kell. A mai parlamentből ez nem telt ki. Szervezett és koncepciózus politikai küzdelembe a kormány és a rendszer ellen igenis csak az az ellenzék tudott eddig bocsátkozni, mely ma - még - kívül áll a parlamenten. Ennek az ellenzéknek a legkomolyabb tényezői immár tíz éves küzdelemre tekinthetnek vissza. Enyhén szólva furcsa, hogy az a Király Zoltán, aki tegnap még kommunista volt és - mint ő maga mondja - ma is „az MSZMP-ben kialakult Pozsgay-féle szellemi irányzathoz” kötődik, vagyis, aki ma is a kormánypárt reformkommunistáit vallja politikai eszményének, az most az ellenzék apostolaként lép fel, és azokat oktatja ki nyíltságra, határozottságra, sőt tisztességre, akik létbizonytalanságot, hatósági zaklatásokat, sőt börtönt is vállalva, már akkor szembefordultak ezzel a rendszerrel, amikor Király még gyermek, Pozsgay pedig egy szellemet elnyomó kultúrpolitika menedzsere volt.

Gadó György

Vadászszakmány—nemcsak vadászoknak

„A szocializmus és a nép ellensége lett volna, ha szól...”

Félelem ellen nincs orvosság?

A „Vegyesbolt” feliratú igazán szép üzletben találom Sétel Józsefet, aki az üzlet vezetője és a gyulai új Barázda Vadásztársaság elnöke sok-sok év óta. Mivel éppen a délelőtti zárórakor érkeztem, átmenyünk az iskolába, s ott beszélgetünk az igazgatóiban. A beszélgetés nagyobb részén Királyvári Gyula igazgató (de nem vadász) is részt vett.

Tőlünk is vettek el területet, de nem úgy, mint a többi vadásztársaságtól - kezdi az emlékezést Sétel József. — Annak idején egy nagyon rendes, régivágású vasutas volt az elnökünk. Tudja, olyan, aki a főnökei előtt összevágta a bokáját. Így nem volt csoda, ha ezt tette a fővadász előtt is. Már mint a Gyulai Erdő- és Vadgazdaság fővadásza előtt. Akkor is ezt tette, amikor közölték vele, hogy ez meg ez a terület mostantól az övék, és a térképen pirossal meg is húzták a vonalat... Az egy más kérdés, hogy később tovább pirosolták a térképet... úgyhogy a mi társaságunknak csak egy nadrágszíj-parcella maradt, pedig a környező erdők jórészét a mi úkapáink ültették.

Kiderül az is, hogy a gyulai vadásztársaság valamiben még egyedülálló a megyében. „Talan ez az egyetlen, ahol sem megyei, sem föllebvaló urak nem vadásztak.” úgy mondja Sétel József, az ő álláspontja az, hogy a 45 vadásztársasági tag mindegyikére jusson egy trófea 15-20 év múltán.

Az első ötlet akkor adtuk el, amikor az anyagi helyzetünk már-már katasztrófális lett. Először mindenki a zsebébe nyúlt, s kétezer-kétezer forinttal járult a költségekhez. De ezt nem lehetett volna bírni - sóhajt a vadásztársaság elnöke, majd arra a kérdésemre, hogy mit és mennyit adtak el a „föllebvaló urak”, arra legyint és azt mondja:

Nekem erre adataim nincsenek. De kérdezze meg a Vadértékesítő Vállalatot, hogy innen Gyulajról, a gazdaságból mi minden „származott” hozzájuk? Volt olyan megyei vezető, aki egyetlen év alatt száz dámot lőtt Gyulajon. Mit gondol, mit csinált a trófeákkal és az egyebekkel? Nekünk, a megyei hatóságunk megszabja a kompetenciát. De a „nagyokra” nem vonatkozik semmi.

— *Ki lötte a száz dámot?*
— En azt nem tudhatom. Bár tudom, de nem mondom el. Mert azt bizonyítani kellene.
— *Tehát fél? Pedig magának egészen más a híre...*
— Nem magamat féltém. Hanem a gazdaságban dolgozó embereket. Azok az ott kapott fizetésükből tartják el a családjukat. Ezeket a csúnya dolgokat pedig csak tőlük hallhattam, mert én oda nem mehetek, amikor magasrangú vendégek vannak. Ha pedig néhány dolgot véletlenül láttam? Arra nincs bizonyítékom.

— *Nem mehetnének be a rezervátumba kicsit szétnézni?*
— Nem vihetem én be magát. Meg ne is akarjon ott nézeledni. Mert elájulna a látványtól! Ha meglátná, hogy az eladósodott Magyarország még ma is mit tud építeni! Meg különben is... Az a véleményem, hogy ne ássuk ki a csatabárdot! A megbékélés most a legfontosabb és az, hogy a fiatalokat megtanítsuk úgy kiállni, ahogyan kell. S ők ne hagyják,

folytatás a 3. oldalon

Egy vadászkastély a sok közül

(Fotó: Kapfinger)

Lehangoló angol gondok

A tantárca lidérce

Az osztályteremben jólnevelten üldögélnek a diákok, pedig a katedrán nincsen senki. Az óra végén a diákok kitódulnak, majd a szünet után ismét vissza. Tanár még mindig nincs... Ez George McGregor újonnan kinevezett angol köz-

oktatási miniszter lidércálma is lehetne, de ahogy a helyzet kinéz, ósztól a való élet is lehet, legalábbis Londonban és jó néhány környékbeli település iskoláiban.

Tömegesen hagyják el a pályát az angol tanárok, és az

újonnan meghirdetett állásokra hihetetlenül kevesen jelentkeznek. Egy London közeli grófságban, ahol tavasszal 77 középiskola 447 állást hirdetett meg, 53 helyre egyáltalán nem

folytatás a 2. oldalon

Furcsa érvelés

Különös gondolatokat fejtett ki a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa július 26-i ülésén Eleki János főtitkár. Amint a Magyar Nemzet másnap megírta, aggodalmát nyilvánította amiatt, hogy egy új, koalíciós parlamentbe esetleg nem jut be majd az a mintegy száz képviselő, aki a mai országgyűlésnek tagja és — úgy mond — szimpatizál a mezőgazdasággal. Ha pedig az agrárpárti erőktől függetlenül döntenek az új szövetkezeti törvényről vagy az új földtörvényről — folytatta aggodalmi felsorolását Eleki János —, akkor abból nem sok jó származhat. Ezért szerinte a TOT-nak kell a parlamentbe juttatnia olyan független, párton kívül álló képviselőket, akik a mezőgazdaság érdekeit kifejezik.

Nos, ahány mondat, annyi tévedés, sőt eggyel még több is. Elsősorban is kétségbe kell vonnom, hogy a mai parlamentnek az a mintegy száz tagja, akikre a TOT főtitkára utal, hatékony módon és hitelesen fejezi ki a mezőgazdaság vagy azon belül a termelőszövetkezeti mozgalom érdekeit. Valamennyiükre még azt sem merném állítani, hogy egyáltalán megpróbálták képviselni ezeket. Ha ugyanis betöltötték volna feladatukat, akkor a mezőgazdaság nem küzdene azokkal a súlyos gondokkal, amelyek ma nyomasztják, akkor nem lenne annyi veszteséges Tsz., nem lenne oly tág az agrárrolló, és már régen elkészült volna az új törvény a földtulajdonról és a szövetkezetekről.

A mezőgazdasággal nem szimpatizálni kell (az ember a szomszédjával vagy a kollégájával szimpatizálhat) — azért

küzdeni kell, elszántan és elkötelezett módon.

De menjünk tovább. Hibás Elekinek az a következtetése, hogy ha ez a mai száz képviselő kimarad a parlamentből, akkor olyanok kezébe jut a döntés a mezőgazdaság fölött, akik idegenek tőle. Honnan veszi ezt? Ennyire bizalmatlan — például — a Magyar Néppárt iránt, mely pedig az egykori Nemzeti Parasztpárt utódának vallja magát? Vagy azt feltételezi, hogy a Független Kisgazdapárt képtelen lesz behozni a parlamentbe a paraszti érdekek megszólaltatóit? (Arról már nem is szólva, hogy érélyes és helyes parasztpolitikát más pártoktól is lehet várni.)

Nem tudom elfogadni Eleki harmadik gondolatát sem, azt, hogy a pártok helyett a TOT juttasson az országgyűlésbe független képviselőket az agrárérdekek védelmére. A TOT néhány évtizedes fennállása alatt korántsem bizonyult a mezőgazdaság általános érdekeit bátran és sikeresen érvényesítő testületnek. Még a termelőszövetkezetek érdekeit sem tudta megvédelmezni. Ami meg a TOT függetlenségét illeti, arra igazán nem garancia az a körülmény, hogy Szabó István immár nem tagja a kommunista párt Politikai Bizottságának. Am e két megfontoláson túl a leginkább az fordít szembe Eleki indítványával, hogy ezen a ponton olyasvalamit csempész be a megválasztandó országgyűléssel kapcsolatos elgondolásokba, ami idegen a demokráciák parlamentarizmusától.

A parlamentáris rendszer ugyanis pártokra épül. A pártok nem szakszervezetek, nem

egy-egy gazdasági ágazat vagy szakma érdekképviseleti szervei, hanem olyan általános politikai koncepciók hordozói, amelyekben az egyes gazdasági ágazatokkal kapcsolatos szándékok sajátos módon fogalmazódnak meg, az általános politikai elgondolásokkal összhangban. Az a politikai rendszer, mely az ilyen általános koncepciók helyett és ezeket kifejező politikai pártok helyett ágazati és szakmai szervezetre épít és ezeket ruhazza föl az illető ágazat vagy szakma politikai képviseletének kizárólagos jogával, az nem parlamentáris demokrácia, hanem ún. korporatív rendszer. A problémák megoldásának ezt a receptjét a fasizmus ajánlotta.

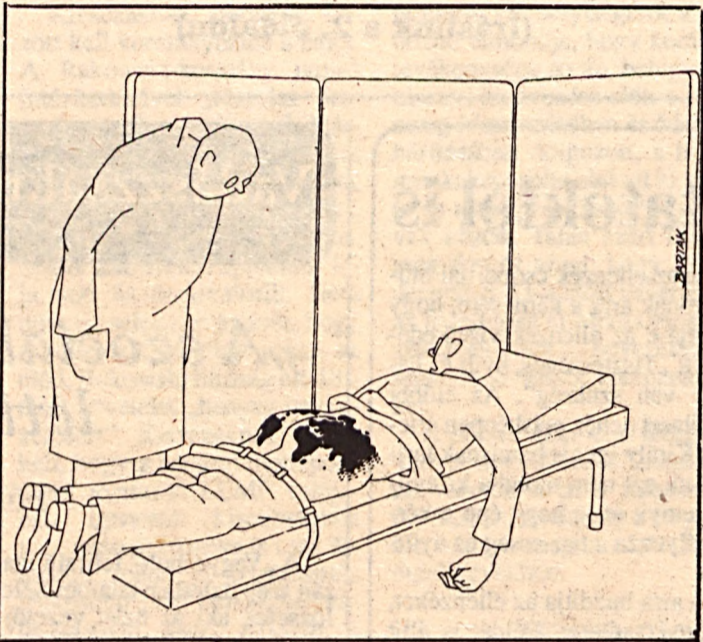
Igy hát nem tartom elfogadhatónak Eleki János azon javaslatát, hogy a TOT legyen az agrárérdekek parlamenti képviselője. Ennek a lényegén az sem változtatna, ha ebből a tes-

ületből pártot csinálnának. A párt nem attól párt, hogy annak keresztelték, hanem attól, hogy az ország minden lényeges problémáját felölelő sajátos, de általános politikai elgondolása és programja van.

További képtelen gondolat Eleki javaslataiban az, hogy ha az ország lakosságának 20 százaléka kötődik a szövetkezetekhez, akkor az országgyűlési képviselők 20 százalékát is a szövetkezeti érdekek védelmezőinek kell adniok. Talán bizony a bányászok, az orvosok, az esztergályosok és a harangozók létszámának is ki kell fejeznie a parlamenti képviselők összetételében?

Én amellet vagyok, hogy ha a totális rendszertől végre megszabadulhatunk, ne TOT-áldemokráciát szereljünk föl, hanem térjünk át a valódi, parlamentáris demokráciára.

G.Gy.

Adatlap

Elmélkedik sok dolgon az emberfi, adnak rá okot, nem keveset. Főleg nagy dolgokon, hogy ne mondjam, a hazát érintően. Mert hazafi akar lenni és annak is maradni, ha már a sorsa ide rendelte e szép honba. S nem is ezzel van a baj, mert honunk az szép, mikor nagyobb volt, még szebb..., mert fáj a múlt, most ne szóljunk róla. Mondom elmélkedik sokfelén az emberfi, mert alkotni akar, teremtő erejéből is fakadóan meg a reménykedő optimizmusától is. Csak azok az akadályok ne volnának! A mélyebb, és itt-ott mélyülő, hangulatrontó gödrök vagy gödröcskék.

Mert miért alkotunk? Ne lepődjünk meg az olvasó, egyszerű dologról lesz itt szó: megélhetésünkért. Ugy bizony! A mindennapi kenyérért, aminek íze néhány(?) szatlon csak Isten áldásától érezhető. Hogy gyermekünk új ruhát is öltünk, a meg cipőt a nem éppen áldásos lábméretére. Minéink a kopottasabb is megteszi nem is szóbeszéd az, csak dolgozzunk keményen.

Igy van ez, keményen is dolgozik az elmélkedő emberfi, említettem is mire marad abból a sok bruttóból, s a többit leteszi a hálat adó eladósodó költségvetés asztalára.

Csak azok az akadályok... mint például a különféle hivatalok. A minap a rádióból újra hallhattuk mitől is riad vissza a külföldi, a márkás tőke. Mire fiadnza, kileheli a lelkét. Nincs ereje a bürokratának szétrágására, ami keményen szemben áll, ugyanakkor csalogatja: gyere, te vagy a mi megváltónk.

Abban a láncban, hogy úgy mondjam „csillagszem” az Adóhivatal, Most persze kesernyés lett az olvasó szájíze, pedig csak a nevével említettem a rajtuk figyelő csillagszemnek. Kinek-kinek, így is úgy is szorítja nyakát, a barátomét is, ki is fakadt a kesernyés szájíze az adatlaptól. A hivatal küldte, s íme, azon mire oly kíváncsiak: Név (leánykori is); Születési hely (év, hó, nap); Anyja neve; Pontos lakcíme (lakhelye); Személyi száma; Munkáltató neve és címe; Munkavégzés helye; Foglalkozása; Havi keresete; Családi állapota; Eltartott gyerekeinek száma;... s itt a vége, végre. Ugy hiszem — mert ott dolgom hála még nem volt — a belügyi szerv sem kíváncsi többre. Hát akkor mire ez a nagy érdeklődés?

Na már most, azt nem kétlem, a lap kiöltöje valahol fent ül egy magas székben, lejebb meg csak végrehajják a rendeleteket. Nem is a végrehajtással van most nekem bajom. Inkább azzal, amiért kérdezősködnék, hogy tudniillik az én becsült barátom az elmúlt évi jövedelembevallását picit, nagyot, de kévsé adta le, amivel ugye, ha késedelmesen is, de eleget tett kötelezettségének. Mégis gyanítom, nem ússza meg a mulasztást büntetés nélkül, hisz nálunk rend a lelke, mindennek. Csak én keresem a lelkét, még az adatlapon is, arról nem is szólva, hogyan zavarja meg hiánya az elmélkedést.

Petőfi László

Lehangoló angol gondok

A tantárca lidérce

folytatás az 1. oldalról

érkezett pályázat, több mint 100-ra alig egy-egy. Némelyiket háromszor, négyszer is meghirdették.

A válság nem csak az olyan szaktárgyakat sújtja, amelyeknek a művelői a nem tanári pályán jobb állást kaphatnak — vállalatoknál a matematikusok például könnyedén megkeresik a tanári fizetés sokszorosát, kisebb felelősséggel, és nem kell otthon dolgozatokat javítaniuk —, hanem a humán tárgyak oktatóiból is hiány van. Nincs angol tanár, második idegen nyelv tanításáról pedig a legtöbb helyen szó sem lehet.

A helyzet sürgős intézkedést kíván, különben egyes iskolákban valóban haza kell küldeni szeptemberben a diákokat. A kormány most külföldről — Új Zélandon, Ausztráliában, Barbadoson és a kontinensen, például az NSZK-ban és Skandináviában toboroz tanárokat. A pályán maradók ezt éppoly kétkedéssel fogadják, mint a szülőik. Az igazán jó pedagógus otthon is megtalálja számítását, így kérdéses, hogy milyen színvonalat képvisel majd az, aki enged a brit kormány csábításának.

A lázas kapkodás közben — s nemcsak az iskolák zavartalan működéséért felelős felsőbb szervek kapkodnak, hanem a lelkiismeretes pedagógusok is — a képtelen helyzet okát találgatják. A pedagógusok sokkal kevesebbet keres-

nek, mint azonos végzettségű társaik, akik más területen helyezkedtek el. Nem véletlen, hogy főként ott kevés a tanár, ahol drága a megélhetés, magas a lakbér. Ebben látják az okot a legtöbben. Van azonban más magyarázat is: hiányzik a hivatástudat, főként az új nemzedékből. A kör itt bezárul. Ha egyszer nincs jó pedagógusárda, amelyik kellő színvonalon oktat, hivatástudattal, és ezt továbbadja, akkor nemzedékek múlva sem lesz megoldás.

A mostani kampány csak kapkodás a veszett fejse nyele után — mondják a legtöbben. A bűnösök — valahol a közoktatási minisztérium tájékán találhatóak: évek óta nem hajlandók elismerni a gondok pusztalétét sem. Kenneth Baker, aki Thatcher kormányfő legutóbbi kormányátalakításakor vált meg hivatalától, azt állította, hogy kisebb-nagyobb tanárhány ugyan van, de válságról szó sincs. Amikor azután az alsóház napirendre tűzte a tanárhány kérdését, Margaret Thatcher minisztere pártjára állt. Úgy fogalmazott, hogy azért van hiány tanárokból, mert a diákok és a tanárok aránya ilyen jó még soha nem volt. Magyarán: nagyobb létszámú osztályokat kell indítani, s ezzel egycsapásra megoldódik a kérdés. A megjegyzés jókora felhőrdülést okozott. Igaz, röviddel ezután Thatcher menesztette Bakert, de nem biztos, hogy azért, mert elégedetlen volt a sokak által pusztításnak minősített tev-

kenységével: végülis pártelnököt csinált belőle.

A pedagógushány elodázza az oktatás színvonalának oly kívánatos emelését is, hiszen nincs mód válogatni, a legjobbakat alkalmazni. Pedig riasztó felmérések tanúsítják, hogy milyen sokan még saját hazájukat sem találják meg a térképen, milyen rossz az angolok helyesírása, milyen keveset olvasnak. A pedagógushányt most tandíj-rendszer bevezetésével akarják enyhíteni, ami éles bírálatot vált ki. Anglia szépen halad visszafelé a 19. századba

— kommentálta az intézkedést az egyik lap.

Az oktatási helyzetért sokan Margaret Thatcher teszük felelőssé. Iskolagazgatók körében végzett felmérések szerint három megkérdésztől kettő úgy véli, hogy a Vaslady sok kárt okozott az angol oktatásnak. Egyelőre, az iskolai és a politikai szünet kellős közepén csak egy dolog bizonyos: George McGregort új miniszteri tárcájáért senki irigyli.

Szászi Júlia (London),
MTI-Panoráma

Néhány gyengébb idegzetű nemes elhagyta a termet

A herceg nemcsak percegett...

A forradalmi bicentenárium évének talán legjelesebb napjára emlékeznek pénteken Franciaországban: 1789. augusztus 4-én omlott össze igazán a régi rendszer, amikor az alkotmányozó nemzetgyűlés eltörölte a hűbéri kiváltságokat, és törvénybe iktatta minden állampolgár egyenlőségét.

A drámai parlamenti ülésre alig három héttel a párizsi nép felkelése és a Bastille erődbörtönének bevételé után került sor.

E három hét alatt nagyot fordult a világ: a Bastille bevételé és parancsnokának lefejezése után a megrettent király egy harmadik-rendbeli, Baillyt nevezte ki Párizs polgármesterének a lázongás csillapítására. Hasztalan: a fővárosban nem csillapodott a forradalmi hangulat, s közben vidéken futótűzként terjedtek a jobbágyok lázadásai. A király helytartóit elkergették, az adókat lehetetlen volt beszedni, az ország kormányozhatatlanná vált. A földbirtokkal rendelkező gazdag városi polgárság kezdte szintén nyugtalanítani a vidék robbanásveszélyes hangulata, és a nemességvel együtt úgy érezte, tenni kell valamit a lázongás megszüntetésére.

Augusztus 4-én este a rendi gyűlésen Noailles örgrófja adta meg a jelt a feudális kiváltságok eltörlésére, pontosabban arra, hogy a nemesség hajlandó lemondani előjogai jó részéről — mielőtt erőszakkal fosztják meg tőle. Javasolta a nemesség adómentességének és a jobbágyi robothoz való jogának eltörlését, a többi hűbéri előjogokat pedig megváltásra kínálta fel a jobbágyoknak. Noailles még inkább meghökkenést keltett a Versailles-i teremben, amikor viszont utána Aiguillon herceg, az egyik leggazdagabb főrend is támogatta, és kijelentette, hogy véget kell vetni a hűbéri rend szélsőségeinek és „be kell vezetni a jogi egyenlőséget minden ember között”. Ezt már az egész rendi gyűlés közfelkiáltással üdvözölte.

Mint a történészek rég kimutatták, mindez korántsem spontán módon történt. A forradalom első sikerétől felbátorodott polgári rend vezető képviselői elérkezettnek látták az időt, hogy megadják a kegyelemdőfést a hűbéri rendnek, és a maguk oldalára állítsák a jobbágyokat, mielőtt országos lázadásuk esetleg a letűnő nemességgel sodorta volna őket egy táborba.

Heti eseménykrónika — 1989. Július 29 — augusztus 4.

Július 29. szombat — A lemondott Wojciech Jaruzelski helyett Mieczyslaw Rakowskit választották meg a LEMP KB első titkárnak. — Párizsban a legközelebbi szovjet-amerikai csúcscról tárgyal Eduard Sevardnadze szovjet és James Baker amerikai külügyminiszter. — Dél-Koreába szökött családjával a kínai hadsereg egyik tisztje.

Július 30. vasárnap. — Párizsban megkezdődött a nemzetközi Kambodzsa-konferencia. — A szovjet törvényhozás reformpárti képviselői parlamenti csoportot alakítottak. — Bizalmat kapott az új olasz kormány. — A lengyel kormány elrendelte a kötetlen szabadpiac bevezetését az élelmiszer-gazdaságban.

Július 31. Hétfő — A Hezbollah nevű Irán-barát síta szervezet kivégezte egyik amerikai túszt. — Kubában őrizetbe bették José Abrentest, a nem sokkal korábban leváltott belügyminisztert.

Augusztus 1. kedd — Brüsszelben tanácskozást tartott 24 nyugati ország a Magyarországnak és Lengyelországnak tervezett gazdasági segítségéről. — Prágában újjászervezték a Pen Club 1971-ben feloszlott csehszlovákiai tagozatát.

Augusztus 2. szerda. — Czeslav Kiszczak eddigi belügyminisztert választották meg Lengyelország új kormányfőjének. — Korruptió ügyek miatt leváltották a kubai kormány építőanyagipari miniszterét. — 11 ember halt meg a kijeji főposta leomlott homlokzatának romjai alatt.

Augusztus 3. csütörtök — Letette a hivatali esküt Hasemi Rafszandzsani, Irán új államfője. — Első alkalommal került a szovjet kormányba pártokivüli politikus.

Augusztus 4. péntek — Befejeződött a szovjet parlament nyári ülésszaka.

László Balázs
(Párizs, MTI-Panoráma)

Kis DEMISZ a nagy DEMISZ ellen

Néhány hónappal ezelőtt nagy vihart kavart a hazai közéletben a KISZ KB száz forintos táborvásárlási akciója. Úgy látszik a kiadás még nem zárult le, nem rég a Somogy megyei DEMISZ balatonfenyvesi táborában megjelent két úr egy budapesti kissovetkezettől, hogy bírokut megismerjék. A helyzetet bonyolítja, hogy az új bérlők szemléjével egyidőben dr. Kovács Lajos a megyei DEMISZ elnöke a tábor társadalmisításáról nyilatkozott.

Kié lesz a tábor — kérdeztük dr. Kovács Lajost.

A jogszabályok szerint a tábor jelenlegi tulajdonosa a magyar állam, kezelője a KISZ KB utódja a DEMISZ. A DEMISZ Szövetségi Tanácsa rendelkezik majdnem minden jogosítvánnyal, kivéve az eladás jogát ehhez csak a tulajdonosnak van joga. A Somogy megyei DEMISZ csupán a tábor használója, a tábor bérbe adhatja, de nem adhatja el, nem terhelheti meg hitellel, ugyanakkor ráhárul minden olyan kötelezettség, mely a tulajdonost terheli, így a felújítás, a korszerűsítés költségei is.

Most, hogy más ifjúsági szervezetek is megjelentek a színen, mi lehet a tábor további sorsa?

Az egyik lehetőség, hogy a tábor az államé marad, és a DEMISZ kéri, belőle a részét taglétszámának, politikai súlyának megfelelően. A másik lehetőség, hogy az egészet be-

olvasztják a DEMISZ által kezelt többi ingatlan közé. Mi azonban úgy gondoljuk, hogy a tábor a Somogy megyei fiataloké, függetlenül attól, milyen szervezethez tartoznak. Ezt indokolja az is, hogy a tábor építésében a megye ifjúságának rendkívül sok társadalmi munkája fekszik.

Több KISZ-vezető azzal utasította el a táborok társadalmisítását néhány hónappal ezelőtt, hogy a társadalmi munkában csak KISZ-tagok vehetnek részt. Szerintük emiatt a felhalmozott tőke csak az utód szervezetet, a DEMISZ-t illeti.

Nem lévén akkor más ifjúsági szervezet, így csak KISZ-tagként tehetők. Illetve akkor fel sem merült kérdésként, hogy valaki ezt KISZ-tagként teszi, avagy nem. Ennek a munkának az értékét most már nem lehet személyekre kiszámítani, de nem is kell. Tény, hogy itt van egy ingatlan — melynek forgalmi értéke felbecsülhetetlen a balaton parti fekvése miatt —, és erre a megye ifjúsága formálhat jogot.

„A megye ifjúsága” fogalom kicsit megfoghatatlan. Ha megkapják a tábor, ki fogja kezelni?

Szeretnénk létrehozni egy vagyontulajdonos társaságot a megyében működő ifjúsági szervezetek képviselőiből. A képviselőnek csak az lenne a feltétele, hogy a szervezet a bírósági nyilvántartásban sze-

repeljen. Mint tudjuk, ehhez csak az kell, hogy tíz ember ki-mondja a megalakulást. Azon szervezetek, melyek állami támogatásból is részesülnek, kötelesek lennének a működéséhez anyagilag is hozzájárulni a kapott állami támogatás arányában.

Az elképzelés nagyon szép, de erre milyen jogi lehetőség van?

Kezdeményeztük a DEMISZ Szövetségi Tanácsánál, hogy a kezelői jogot adják át a megyének. Sajnos elképzelésünkkel ellentétben a DEMISZ központ apparátusa a tábor bérbe adta egy budapesti kissovetkezettől, hogy ne lehessen tőlük elidegeníteni, illetve ezzel akartak nekünk segíteni a működésben.

Mi megköszönjük a fáradozásukat, de ebből nem kérünk, hisz ez nem szolgálja a megyébe élő fiatalok érdekeit. Ha a mi elképzelésünk valóra válik, akkor is lehet olyan fiatal, aki ezzel nem sokat nyer, mégis jobb annál, mint ha a tábor a napi politikai csatározásoknak megfelelően központi szinten adják, veszik.

Mit csinálnak, ha a Szövetségi Tanács nem bontja fel a kissovetkezettel kötött bérleti szerződést, és ezzel megakadályozza a tábor társadalmisítását?

Ebben az esetben bírósághoz fordulunk.

Györfly Árpád

Vadászszakmánya—nemcsak vadászoknak

„A szocializmus és a nép ellensége lett volna, ha szól...”

Félelem ellen nincs orvosság?

folytatás az 1. oldalról

hogy úgy menjenek a dolgok, ahogyan eddig.

De azért a gazdaság területére az Önök társasága bemenhet? A Vadászati Világkiállítás is ott voltak.

Ott hát. De tudja, hogyan? Itt van mellettünk két kilométerre a gazdaság. De tudja, hogyan? Itt van mellettünk két kilométerre a gazdaság. De be is van kerítve rendesen. Úgy kellett mennünk, hogy Kurd-Hőgyész-Tamási. Ez negyven kilométer... Ha már az útnál tartunk... A mi falunkba mi építettünk köves utat. Olyant, ami nekünk megfelel. De lassan egészen tönkre megy. És nem mi, hanem ők teszik tönkre. Mert a hatalmas járművek súlyát nem bírja el az út. Tudja, mit mondom? Nem baj, ha jól élnek a mi főuraink (jobb kifejezést nem tudok!). Csak az a baj, hogy a rangjukhoz méltóan csak élni tanultak meg, vezetni azt már nem.

Gondolom, sok olyan eset történt itt Gyulajon, ami ellen föllázadt a vadászkerülőcse.

De még mennyire! Elmondani viszont, érte meg, nem, nem mondhatom.

És annak idején az etikátlan dolgokat miért nem tet-

ték szóvá? Nincs lelkiismeret-furdalása?

Séfel József maga elé néz és bólogat. Királyvári Gyula pedig így szól:

Ki mert volna szólni? Hiszen ide azok jártak vadászni, akik „életüket és véréüket áldozták a magyar néperért”. Így mondták? Nem igaz? A szocializmus és a nép ellensége lett volna az, aki szól...

Nincs bizonyíték semmire - tűnődik Séfel József.

Igaz, tettelekre magyarázat sincsen. Ez olyan dolog, mint amikor az unokámtól kérdezem, hogy „ezt miért csinálod?” Azt mondja: „Mert...” Hát a főurak is azért csinálták, mert...

Azt mondta, hogy az „elpirosolt területeiket” vissza akarják kapni.

Reménykedünk a vadászati törvényben. Ezért mondtam azt a megyei ülésünkön, hogy szervezze meg minden vadásztársaság a demonstrációt. Amikor az Országgyűlés a törvényt tárgyalja, vonuljunk a Parlament elé... Nem vennék elő a fegyvereket. De ott lennénk!... Gondolom, hogy ez nem került bele a jegyzőkönyvbe!

Közben szó esik erről is, meg arról is. Az iskolák körzetesítésétől kezdve, a gyulaiak

környezetvédelmi rendezvényig minden. Majd váratlanul így szól Séfer József:

Amikor megalakult az MSZMP-ben a négyek bandája (így mondom, mert így szoktuk mondani), az első gondolatom az volt, hogy közülük ki járt ide a legtöbbet vadászni?

És ki?

Az utóbbi időben Grósz Károly. Korábban Pozsgay Imre.

És a falu nem duruzsol történeteket?

Nem foglalkoznak vele. Ez itt nem téma. Az emberek megszokták - válaszol Királyvári Gyula, én pedig még mindig a félelemnél időzök, amire azt mondja a vadásztársaság elnöke:

Szeretném, ha megértené... Nem magamat féltem. Az embereket. Mert nem félttem, amikor az ötvenes évek elején elvittek az ávosok. Nem félttem és Sopronkőhidán, ahol igazságtalanul tartottak. Még ma sem tudom, miért. De a gazdaságban dolgozó embereket félttem. Nekik az a munkahelyük. És többjüknek az a munkája, hogy kiszolgálja az ott vadászókat. S ami ott történik, arról nem szabad beszélniük.

(Mindennek ellenére vadászatunkat folytatjuk.)

V. Horváth Mária

Újabb támadás a csehszlovákiai magyar iskolák ellen

Kedves Szülők,
Tisztelt Pedagógusok!

A csehszlovákiai magyar kisebbség jogvédő bizottsága szól önökhöz. Ismét veszély fenyegeti a csehszlovákiai magyar iskolákat. Szlovákia Kommunista Pártja Központi Bizottsága 1989. május 11-én alkotmányos jogainkkal ellentétes határozatot fogadott el. Utasította az oktatásügyben dolgozó kommunistákat, hogy „a kétnyelvű oktatás következetes megvalósításával, az anyanyelv és a szlovák nyelv oktatásának javításával emeljék a tanulók felkészítésének színvonalát a nemzetiségi iskolák valamennyi típusában és szintjén”.

Ez a határozat ellentétes a csehszlovák alkotmánnyal, amely a hazánk területén élő nemzeti kisebbségek számára biztosítja a saját nyelvükön folyó iskolai oktatást, ami azt jelenti, hogy a magyar nemzeti kisebbség iskoláiban az oktatást magyar nyelven kell folytatni.

A magyar szülőknek és pedagógusoknak tudniuk kell, hogy a most parthatározatba foglalt kétnyelvű oktatás nem azonos az anyanyelven folyó oktatással. A kétnyelvű oktatás azt jelenti, hogy az iskolában két nyelven folyik a tanítás, vagyis a mi esetünkben magyarul is, szlovákul is. Pontosítva: bizonyos tantárgyakat magyarul, más tantárgyakat szlovákul kell oktatni. A szándék az, hogy a társadalomtudományi tantárgyakat magyarul, a termé-

szettudományi tantárgyakat szlovákul oktassák.

A szlovák iskolaügy vezetői ezt a szándékukat 1984-ben már nyilvánosságra hozták. Akkor a kisebbség jogvédő bizottságának felhívására megmozdult az egész csehszlovákiai magyar társadalom, s a csemszlovák közreműködésével olyan tiltakozó hullám indult, amely jelentős külföldi visszhangot váltott ki, s ez meghatározóan befolyásolta a nyilvánvalóan nacionalista és alkotmányellenes törekvést. Most, hogy a Magyarországon folyó reformok egyre nagyobb vizsztatetszét ébresztenek a diktatórikus csehszlovák vezetőkben, s a dunai erőmű körül is vita támadt, a kétnyelvű oktatás ügyének felmelegítése jó ürügyül szolgálhat a nemzeti szennvedélyek felszítására. Ennek szándékát jelezte már az Új Szó és a Pravda hasábjain lefolytatott sajtókampány is a Magyar Televízió ellen, s ezt szolgálták

azok az észrevételek is, amelyek a párt KB ülésén „tendenciózusan és felelőtlenül elferdítettnek” minősítik mindazokat a kritikai észrevételeket, amelyek államunk nemzetiségi politikájának fogyatékoságaira hívják fel a figyelmet. A szlovák iskolaügyi szervek tökéletesen ellátottaknak minősítik a magyar iskolákat, s ugyanakkor elégedetlenségüket fejezik ki a szlovák nyelv oktatásának eredményeivel kapcsolatban. Ez az örökös vád az elmúlt évek során szlovák nacionalista szólamra szegényesült, mert az iskolaügyi szervek semmit vagy jóformán semmit se tettek annak az érdekében, hogy a magyar iskolákat modern audiovizuális nyelvoktató felszerelésekkel, színvonalas magyar-szlovák nyelvtanárakkal lássák el, sőt egyetlen valamirevaló szótárt se adtak ki az elmúlt 40 év során. E súlyos, a XX. század végéhez méltatlan hiányosságok ellenére, a ma-

gyar pedagógusok önfeláldozó munkával minden megtesznek, hogy gyermekeinket felkészítsék az életre. Példák ezreit sorolhatnánk, amikor az eredményeik messze meghaladják szegényes lehetőségeiket, s mind ezért csak vádaskodás éri őket, bizalmatlanság övezi munkájukat.

Valójában mindazoknak, akik a magyar gyerekek „boldogulásáért”, jövőjéért „aggódnak”, az fáj, hogy „még negyven év múltán is léteznek nálunk magyar iskolák”, amint ezt nemegyszer szóvá is teszik.

Magyar Szülők és Pedagógusok!

Ne engedjétek, hogy a csehszlovákiai magyar iskolákat felszámolják, hogy az anyanyelvű oktatást kétnyelvű, felemás oktatással váltsák fel. Eljettek törvényadta jogaitokkal, és tiltakozzatok a kétnyelvű oktatás bevezetése ellen. Követeljük, hogy azokban a falvakban is létesítsenek magyar iskolákat, ahol ezeket az esztelen összpontosítás során az elmúlt években megszüntették. Követeljük az alkotmányban biztosított teljes anyanyelvű oktatás következetes betartását az alap- és középiskolákban, valamint a szaktanintézetekben. Egyúttal követeljük az anyanyelven történő pedagógusképzés újraindítását egy önálló pedagógiai főiskola megnyitásával. Csak megfelelő szakmai és anyanyelvi felkészültséggel rendelkező pedagógusok biztosíthatják magyar iskoláink, gyermekeink jövőjét. Az anyanyelvű oktatás megőrzése mellett a szlovák nyelvoktatás

Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat
Szent Erzsébet Eü. Gyermekotthona
2633 Ipolytölgyes, Kossuth u. 32.
Tel.: 06/27-76073
OTP. fiók, Szob 217-98821/131-389

Mint ahogy arról lapunk is hírt adott, 1989. július 19-én az MSZDP helyi szervezetének kezdeményezésére Humanitárius koncertet tartott a Holló együttes és Gáspár István gitáros-énekes. A rendezvény bevétele 2000. — Ft volt, mely összeget a Római Katolikus Egyház Szeretetszolgálatára számlájára továbbították a szervezők és közreműködők. Az alábbi köszönnöveléül közléstétélét azért kérték, mert szeretnék, ha az adakozóknak is tudomására jutna.

Tisztelt Alapszervezet!

Először és mindenekelőtt köszönetünket fejezzük ki gyermekotthonunk támogatásáért.

Mint már az előzőekben kiderült, megkaptuk pénzküldeményüket. Örömmel és kíváncsisággal bontunk fel minden gyermekeinknek címzett küldeményt, hiszen akkor derül fény arra, hogy számukra mennyire használhatóak, alkalmasak. Ugyanis otthonunkban 1—18 éves korú halmozottan sérült gyermekeknek viseljük gondját és számtalan jötevőjük van, mint köztük Önök is.

Segítségtük és az ehhez hasonlóak rendkívüliek számunkra, már csak azért is, mivel nagy részt ilyen adományokból tarthatjuk fenn intézményünket. Ezek biztosítják részünkre, hogy ápoljainkat minél színvonalasabban és zavartalanul láthassuk el.

Ismétlően megköszönve áldozatelles figyelmességüket és önzetlen segítségüket gyermekeink és valamennyi munkatársunk nevében is.

Köszönettel és tiszteletteljes üdvözléssel:

Kámán Mária

Ipolytölgyes, 1989. július 25.

színvonalának emelését a XX. század végéhez méltó oktatási feltételek biztosításában látjuk. Mi a mindennapi életben testvéri egyetértésben élünk a szlovák néppel és így akarunk élni a jövőben is, de alkotmány adta nemzetiségi jogainkról nem mondunk le. Ezeket a jogokat biztosítják számunkra azok a nemzetközi megállapodások is (Helsinki Egyezmény, bécsi utóértekezlet határozata, stb.), melyeket a csehszlovák állam képviselői aláírtak. Legyetek éberek, s ügyeljenek arra, hogy a nyári szünet nyugalma fel ne használhassák a nemzetiségi jogainkat csorbító

intézkedések bevezetésére. Küldjétek el tiltakozó leveleiteket, a csehszlovák állam és a CSKP vezetőinek, a szlovák nemzeti tanácsnak, s a gyűlésen világossítsatok fel mindenkit a csehszlovákiai magyar iskolaügy valódi helyzetéről. Ne engedjétek, hogy ismét nélkülünk döntsenek rólunk, mint ahogy ezt az elmúlt évtizedek során oly sokszor tették! Ne engedjétek meg, hogy a határozatból alkotmányellenes törvény legyen!

A Csehszlovákiai Magyar Kisebbség Jogvédő Bizottsága

Döbbenetes dokumentumot juttatott el szerkesztőségünkhez két kedves olvasónk, Reinhardt Henrik és felesége. Egy végrendeletéről van szó, melyben Reinhardt úr nagymamája, a Nagyszékelyen született Somló Györgyné szül. Glöckner Katalin, a következő ingatlanokat hagyja unokájára: egy négyszobás családi házat a hozzá tartozó gazdasági épületekkel együtt, két présházat pincével, összesen 531 négy-

szögölnyi kertet, majdnem két holdnyi szőlőt, kétezer négyszögölnyi rétet, némi erdőt, és huszonöt holdnyi szántót.

Mielőtt bárki megkérdezné, hogy mi a döbbenetes Reinhardt úr szerencséjében, közölnöm kell, hogy nem egy szokványos örökhagyásról van szó. A kilencven éves korában is szellemileg friss sváb néni ugyanis olyan vagyontárgyakról rendelkezett, melyek nem az övéi. Pontosabban szólva

már nem! Csak voltak valamikor a család tulajdonában.

Hogy most ki rendelkezik fölöttük? „Természetesen” az állam. Ugyanis — mint azt a mellékelt másolaton is láthatják — az asszonyt és családját 1947-ben kizárólag azért, mert svábok voltak, minden vagyontól kifizogatták, nyomorba és nélkülözésbe taszították. Ahogy fogalmaz: ...”Egyszerűen jöttek a kommunisták és egy batyúval kitétek bennünket az utcára. Azóta napszám-

ból és alkalmi munkából élünk. (...) Később engem és a férjemet is a gyerekek tartottak el. (...) Most, hogy 90 éves vagyok, úgy gondolom: hogy ha az unokám jogosult arra, hogy eltartsa, akkor jogosult arra is, hogy megörökölje tőlem azt, amit 45 évig megdolgoztam és másik 45 évig nélkülöztem.”

Nézem a reszkető kezekkel „elkövetett” aláírást, s közben elszorul a torkom. Milyen mérhetetlen emberi szenvedést, örökre megbántott igazság-

éretet takarhatnak ezek a sorok! S még hány sorstársa lehet Somló Györgynének ebben az országban, akiknek kizárólag az volt a bűnük, hogy svábnak születtek!

Reinhardt Henrik közölte szerkesztőségünkkel, hogy természetesen semmiféle követelést nem kíván támasztani a felsorolt ingatlanok tulajdonjogáért. A végrendeletet kizárólag azért hozta el a Dátumhoz, hogy a mi segítségünkkel sze-

retné ráirányítani a figyelmet azokra a törvénytelen ségkre, súlyos bűnökre, melyeket a háború után az akkori politikai vezetés esztelen döntéseivel az egész ország talán legszorgalmasabb népcsoportjával szemben (is!) elkövetett. S amiképp még mind a mai napig semmiféle megkövetésben, rehabilitálásban vagy kártérítésben nem részesültek az érintettek.

Wagner Dezső

kívül 2 azaz kettő db, Prishar pincevel

száma	terület	leírás	száma	terület	leírás
1355	282	öl hársely	1462	1094	öl
1354	150	öl kert	1547	198	öl
1353	381	öl kert	1848	465	öl
1356	243	öl szántó	2462	900	öl
1846	551	öl szőlő	2512	300	öl
1036	366	öl szőlő	5839	152	öl
1076	1146	öl szőlő	6074	1231	öl
1292	832	öl szőlő	6221	1284	öl
1667	260	öl rét	6610	1131	öl
1845	173	öl rét	6695	1192	öl
1547	30	öl rét	8813	187	öl
548	272	öl rét	3264	1188	öl
668	174	öl rét	3396	1077	öl
842	126	öl rét	3429	1266	öl
843	258	öl rét	4039	1190	öl
844	206	öl rét	4088	1142	öl
273	1145	öl szántó	8288	567	öl
569	535	öl szántó	4216	1102	öl
344	197	öl rét	4444	1187	öl
345	116	öl rét	8444	86	öl
384	636	öl szántó	2173	91	öl
654	523	öl rét	2547	1089	öl
175	135	öl rét	3843	1029	öl
137	1104	öl szántó	1553	1104	öl
75	204	öl rét	8297	264	öl
			1639	1165	öl
			4608	1195	öl
			8941	2 hat hold és 83 öl	
			6948	1090 öl	
			8462	157	öl

senkivel a Mészai határokban volt 5.5 hat hold.

nem kaptunk. egyben jöttek a kommunisták és egy batyúval kitétek bennünket az utcára. Azóta napszámából is alkalmi munkából élünk, abból tartottuk el reszkető édesapjamat, aki amikor már 80 éves volt, majd Angliát, de senki nem kereste tőlünk, van-e egy ferget kegyelmeink. Később engem és a férjemet is a gyerekek tartottak el. Amikor próbáltam segítyt kérni asszal utasítottak el: hogy tartsonak el a gyerekeim, és eltartottak! Most hogy 90 éves vagyok, úgy gondolom: hogyha az unokám jogosult arra hogy eltartsa, akkor jogosult arra is, hogy megörökölje tőlem azt, amit 45 évig megdolgoztam és másik 45 évig nélkülöztem. Prishar Prishar 1989 Jun 10.

Tamu, Fecsean Fecsean
Lakcim 1139 Budapest Utegy u. 29

Tamu, Halas Ferenc
Lakcim Szekezaral Utegy u. 3

Örültek-e a gyilkosok?

Újabb bűnbakok: a mentális betegek?

Ismert és pusztító dolog az „általánosítási”. Úgy kezdődött — dehogyan úgy kezdődött, úgy folytatódott —, hogy egy bűnelkövető felhámja történetesen az átlagnál kissé több bőrpigmentet tartalmazott, kissé színesebb bőré volt, a valóságban avagy csak a minősítő elfogult látásmódja és hiányos antropológiai ismeretei szerint a cigány etnikumhoz tartozott. Ettől azután gyorsan meggyökeresedett a cigánybűnözés fogalma, majd hamarosan felmerülhetett a kérdés, mondjuk ilyenformán: „a közvéleményt az ilyen és hasonló esetek kapcsán talán leginkább az a kérdés foglalkoztatja, hogy nem cigányok-e ezek a bűnözők, s ki képes, ki hivatott megvédeni tőlük a társadalmat?” A mutatis mutandis — változtatandókat — elv alapján konstruáltatott az előbbi idézet a Magyar Nemzet 89. augusztus 1-i, Mindennapi pszichopatiánk című írásának egyik mondatának felhasználásával.

Mert a szóban forgó általánosítási halad tovább... Persze, dehogyan halad, mindig is megvolt az az „irány” is, amely olyan pregnánsan mutatkozik meg az említett újságcikkben. Íme — már változtatások nélkül idézve a lapból — a háromhasábnyi interjú kezdő sorának néhány passzusa: ... „... aki beismerte, hogy szexuális indítékából agyonverte Á. R. hét éves általános iskolai tanuló. A közvéleményt az ilyen és hasonló esetek kapcsán talán

leginkább az a kérdés foglalkoztatja, hogy épelméjűek-e ezek a gyilkosok, s ki képes, ki hivatott megvédeni tőlük a társadalmat? Hány ember tekintethető hazánkban mentálisan betegnek? Meddig terjednek a pszichiátriai lehetőségei a gyógyításban? Vannak-e orvosilag reménytelen esetek? Dr. Morcz Máriát az Igazságügyi Orvostudományi Intézet osztályvezetőjét, elmeorvos szakértőt erről kérdeztük. „Ezután — e fejtegetések szerves folytatásként — az újságíró megemlíti, hogy egy évben bő negyedszáz millió páciens kiírására kerül sor a különféle elmeorvosági szolgálatoknál stb...”

Figyeljünk csak kissé oda a fenti szövegre! Szó van ugye eleinte egy bestiális gyilkoságról, a következő mondatban felmerül a kérdés (ugye: a közvéleményben), hogy épelméjűek-e, stb., és a következő kérdés már az iránt érdeklődik, hány ember is tekinthető hazánkban mentális betegnek; s eme újabb, immár második kérdés úgy követi az elsőt, mintha azt valaki már meg is válaszolta volna, és azt mondta volna, hogy bizony nem épelméjűek, hanem mentális betegek. Nos, ha ez a kérdés már valóban megválaszolatlan és eldöntetetlen volna, akkor ugye az ilyen összekapcsolás bizonyára megengedhető lenne, na de így... Bizony nem kevesebbet sugall ez a kérdés-építmeny, mint azt, hogy a szóban forgó évi bő negyedszáz millió mentális beteg valahogy eléggé

közel áll ahhoz, hogy gyermekgyilkos legyen!

Itt kapcsolódik vissza mindez a cigányság, az általánosítási kérdéséhez. Szorongásunkban, félelmeinkben nem csupán valamilyen etnikai csoport bűnbakká kiáltására hajlunk, de egy negyedszáz millió be-tegcsoporthoz is?

Eszembe jut a kamaszkoromban hallott, jótékony csipős replika arra a feltételezésre, hogy Hitler örült volt. Hangzott pedig így: azért a szegény örültek is tessék kímélni, sérgetni őket sem kell. Mert bizony bennünk, szépjövőjű közvéleményben sokféle kérdés merül fel, de — biz’isten nem haragszunk meg érte, — kedves újságíró bácsik és néni; tessenek minket nagyobb körültekintésre és méltányosságra nevelni, mert nekünk igazunk van, amikor kétségbeesünk az ördögi mélységű bűnökön, de a lapok szellemi kenyérét is többek között éppen azért esszük, hogy indulatunkban és felháborodásunkban ne járjunk el magunk is méltatlanul ártatlan embereket és csoportokat rossz hírbe keverve, és ezáltal az indulatokat világunkban tovább sűrítve, hiszen az annyira alkalmas újabb gonoszított szikráinak kicsiholására...

És kedves, szorongatott kisebbséget védő Wallenberg Egyesület, és kedves önérvényvédő Mentális Betegek Egyesülete: tessék szorongatott kisebbséget és tessék önérvényvédeni ez esetben is!

—kb—

A romániai sajtóból

A CONDUCATOR MAGYAR DALNOKAI

Motó: nincs a világon olyan feladat, aminek elvégzésére ne lehessen vállalkozót találni.

Barabás Zoltán költő is a Conducator jeles megéneklői közé tartozik. A Hósköszöntő című vers Ceausescu elvtárs születésnapjára készült 1989-ben.

Márki Zoltán sem szeretne lemaradni dalnoktársai mögött, amit következő verse is bizonyít.

Mindig a békét

Köszönt bennünket tömeggyűlések emelvényéről, dísztermek csöndjéből, gyárak csarnokából éppúgy, mint falusi köztérek rögtönzött dobogójáról, s mindig a békét, az építést hirdeti, tetteivel erősítve meg a szót. Köszöntik most építők, békét őrző igazak, munkások, földművesek, frók, a mindennapok hősei, történelem-alkotók, kik kezükben tartják a sorsot s a jövőt — eszükben! Köszönti őt a haza, mely életet, kenyeret, parancsot ad mindenkinek, köszönti az embert. ki közülünk lett személyesen ismerőse a világnak, ki tudja új utaknak, hívója új tavaszoknak, népe hős fiaként, a milliók győzelemre vezetője!

*

Hósköszöntő

Szavak és gyökerek ünnepe járja, a föld behavazott álmaiban diadalmas koronát növesztenek a fák, kezekre komponált fényítas szimfóniák kísérik a hős útját, ki szavadon szállít, veled indul és mindannyiunkkal érkezik, január konok békeidején. Szavak és gyökerek és fények ünnepe járja, idők emlékezetében láthatárok idézik a jövőt, a haza szó hallatán. Szavak és gyökerek és fények és mindünk ünnepe, járja, midőn kimondod a jeles férfiú nevét, az anyaföld tisztaságával átítatva felragyognak legbelső tájaink!

„Az ország egyetlen szívdobbanás”

„Nicolae Ceausescu — történelmi név, történelmi kor.”
„Ma már az álom fölszivárványlik a holnap.
Ma is csönd és fény messzire sugárzó melege élteti a szavakat, melyek a nemzet hős fiát, Nicolae Ceausescu elvtársat köszöntik, január büszke ünnepén, amikor az ország egyetlen szívdobbanás.

Kíváncsi kamerák a fedélzeten

Bizonyosan nem kell hangsúlyozni, hogy a Forma 1-es edzés és versenyzés a járművek mozgásvezetésében veszélyes, sőt életveszélyes üzemi. Ami veszélyes, az persze tilalmas is. Így aztán biztonsági megfontolásból éppen azokat zárják ki kategorikus intézkedésekkel a közvetlen megfigyelésből, akikért magát az eseményt rendezik: a nézőket.

A szokásos, sok álló kamerás tv-adások színesítésére a Forma 1-es eseményeket közvetítő televíziós társaságok egyre többször kapcsolnak adásba mozgó kamerákról származó képeket. Itt nemcsak a bokszokban kezelt kézi kamerás, vagy az eseménykövetésben a teljesség bemutatására törekvő helikopteres képekre gondolunk, hanem az utóbbi években magukra a versenykocsikra szerelt különleges kép- felvevők képeire is. A fedélzeti kamerák képeit már a 87-es évadban megcsodálhattuk, amikor a japán Nakajima aktív kerékfelügyeltetésű Lotusáról élvezhettünk jó minőségű képeket. A fedélzeti kamerák közvetítés azonban az idén vált általánossá.

Az idén ugyanis a FOCA maga vette kezébe a fedélzeti képfelvételt és képtovábbítást. A vállalkozást a Channel 7 nevű ausztrál tv-társaság kezdeményezte. A FOCA az ügyeletet 800 ezer dolláros fedezettel támogatja. Az akció vezetését az ausztrál David Thomasra bízta.

A csapatok közül a Williams, a McLaren, a Ferrari, a Lo-

tus, a Benetton, a March, az Arrows és a Brabhan vállalták, hogy 2-2 futamon 1-1 versenykocsijukon helyet adnak a „kíváncsi kamerának”. Magát a kamerát a versenyző szemmagasságában, egy szárnylap belsőjében helyezték el, autofókuszos Sony optikával. Az ilyen módon áramvonalas burkolattal ellátott, pörgettyűs kamera saját tömege kevesebb, mint 5 kg.

A felszálló por objektívra üledéke elleni védekezésül 2 m hosszúságú, átlátszó filmet

használnak, amelyet filmtovábbító szerkezet mozgat lassan előre. A filmtovábbítás sebessége 13 mm/perc, ami annyit jelent, hogy a tekercs két és fél óra alatt végig fut.

AFOCA TV négytagú stábja a rendszer továbbfejlesztésén dolgozik. Olyan közvetítést szeretnének, amelynek során a fedélzeti kamerák távvezérelhetők, azaz mind függőleges, mind vízszintes síkban elmozdíthatók csakúgy, mint ahogyan gyújtótávolságuk is változtatható. A példakép az In-

A Forma 1. világnak egy mai és egy régi nagy csillaga: Alain Prost és Jackie Stewart a Hungaroringen. A párbeszéd jövő hétfőjén a Magyar Nagydíjon folytatódhat. Fotó: Kapfinger András

dianapolis 500-as versenyközvetítés. Ott ugyanis az ABC társaság nem kevesebb, mint 34 kamerával közvetített.

Ebből 10 mozgó kamera volt, egyebek között Rahal, Andretti és Al Unser kocsiján, valamint a bokszzszemélyzet sisakján (!).

Ez utóbbiak képét a rendező akkor vezényelte adásba, amikor a kerekeket szerelték, vagy egyéb látványos szerelési műveleteket végeztek. A képi élmény hitelességét mindazok a hazai nézők tanúsíthatják, akik a közvetítést a nálunk vehető műholdas csatornákon látták.

Hétfői sportműsor

Augusztus 5. szombat

kerékpár: Ramovill Kupa nemzetközi verseny, Millenáris 15 ó kézilabda: Alkotmány Kupa nemzetközi női torna, Dunaújváros 9.30 ó labdarúgás: Bozsik József nemzetközi ifjúsági torna, Bozsik Stadion: a 3. helyért 9.30 ó, döntő 11 ó. Előkészületi mérkőzések: Vác

— Wismut Aue, Vác 17 ó; MTK VM — Veszprém, Hungária krt. 19 ó; Ú. Dózsa — Bp. Honvéd, Megyeri út 10 ó; BVSC — Vasas, Szónyi út 10 ó; DVTK — Csepel, Diósgyőr 17 ó; Makó — FTC, Makó 17 ó; Rába ETO — Oroszlány, Győr 18 ó; öttusa: Férfi CSB, lovaglás, Nemzeti Lovarda 9 ó; súlyemelés: Országos bajnokság, Szeged, 15 és 18 ó; úszás: Balaton-átúszó bajnokság, Balatonfüred 12 ó; vitorlázás: Nagyhajós OB, Balatonfüred 9 ó;

A kapitányt is meglepte

Kis Lénárt nagy napja

A Szegeden zajló felnőtt súlyemelő OB-n alsóbb súlycsoportokban lezajlott versenyeknek egyik meglepetése a szekszárdi Lénárt Ferenc magabiztos győzelme az 56 kg-os súlycsoportban. A Szekszárdi Húsipari SE versenyzője nemcsak a súlycsoport eddigi első számú emberét, a tatabányai Karczag Tibort utasította maga mögé, hanem szakításban az országos csúcsot is ostromolta. Azok után, hogy tavasszal — mivel többször is a pohár fenekére nézett — fegyelmezni kellett, aligha lehetett számítani arra, hogy az OB-n teljesen felédeti majd a ballépéseket.

A kis Lénárt, a jelekből ítélve, nem akar a nálánál nagyobb tehetségű bátyja, István sorsára jutni, aki hamar szerzett világbajnoki címmel üstökös-ként

robbant be a sportágba, de vilámgyorsan el is tűnt a súlylitesztőben. A kapitány, Hanzlik Jánosnak is feladta a leckét a szekszárdi „miniember”. Felül tud-e emelkedni érzelmein Hanzlik János? A legyőzött ugyanis az a Karczag Tibor, akinek tavaly év végéig útját, a pályafutását klubedzőként egyengette, aki néhány héttel ezelőtt még biztos utazónak számított az augusztus-szeptemberi EB—VB-re. ...És nem azért, mert a kapitány „édesgyermek”.

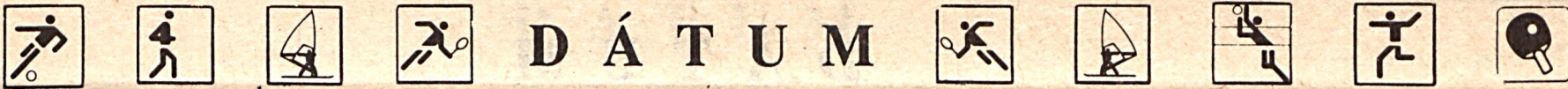
Hanzlik minden bizonnyal ügyel az adott szó és a cselekedet egységére, az OB előtt ke- rek percc kijelentette: „Aki itt nyer, az az első számú jelölt a világbajnokságra!”

—bégyé—

Augusztus 6. vasárnap

autocross: Raliscross OB, Nyírad 10 ó; birkózás: Junior kötöttfogású VB. Körcsarnok, 10 ó, döntők 15 ó; cselgáncs: Férfi és női OB. Olimpiai csarnok, 9 ó; evezés: Ifjúsági VB. Szeged, döntők: nők 10, férfiak 15 ó; kézilabda: Alkotmány Kupa nemzetközi női torna, Dunaújváros 9.30 ó; labdarúgás: Haladás — ZTE, Szombathely 10.30 ó, előkészületi mérkőzés; lovassport: Díjugrató Aranyos Kupa döntő, Tök 10 ó; vitorlázás: Nagyhajós OB, Balatonfüred 9 ó.

1989. augusztus 5.

SKANDINÁV MÓDRA

●	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	●
1																
17									18							
19							20									
21						22						23				
24			25			26								27		
28						29						30	31			
32		33							34							
35					36							37				
38			39								40					
41		42								43						44
45							46		47						48	
49						50		51								
52					53									54		
55						56							57			
●	58					59				60						
61							62			63						64
65					66					67					68	
69					70								71			
72				73	74				75			76		77		
78			79						80	81						
82										83						
●																●

1. A beküldendő aforizma 1. része.
2. Ballet De Falla zenéjére.
3. Indiai tagállam.
4. Ilona, becézve.
5. Metilalkohol.
6. Békes ...; színész.
7. ...café.
8. Édes páros betűi.
9. Férfinév.
10. Gramm.
11. Édesget.
12. ...-forog.
13. Kis Atália.
14. Sálát készít.
15. Komárom megyei község.
16. Tüzet megfékez.
17. Ládába rak.
18. Pítéhez kell./Magyar tánc.
19. Kozmonauta.
20. Vagyofajta./Fülgyógyász.
21. Ruhát simít.
22. Arra taszít.
23. Sziget Hongkongnál./Focista.
24. Irt.
25. Gyerünk már!/Tagadás.
26. Taszigál.
27. Nedv./Tábor.
28. Mens sana in corpore ...
29. Pörög./Norvég írónő (Amalie).
30. Tempus, röv.
31. Női név./Műkedvelőség.
32. Svéd autók jelzése.
33. Magától ló a puská./Zóna.
34. Falu Mélykút mellett./Plusz.
35. Túlnyomórész.
36. Korróziógátló anyag./Frissít.
37. Önöz./Kupac.
38. Elektronvolt./Ízisz párja.
40. NSZK város./Mátrai csúcs.
41. Rádiusz.
42. Lopva nekiad./Szektatag.
43. Arab állam./Kalandor.
44. Kérdőszócska./Invitálás.
45. Erjesztő hatású fehérje.
46. Sulfur./...puff.
47. 4 óra 30 perc./Rom.
48. HM./Medence és folyó Kínában.
49. Tej, franciául (LAIT).
50. Foszfor./Kélet, röv.
51. Mutatók./Járkálás.
52. Ezredes, röv.
53. Gazdálkodás jelzője./Liter.
54. Római üdvözlés./Férfinév.
55. Air ...; légitársaság.
56. Ijedős./Filmmárka.
57. Csukás./Duplán: japáni kór.
58. Eres!/Az aforizma 2. része.
59. Ten Years .../Pára!
60. Aszpikos izelítő./Rívó.
61. Rés.
62. Juttat, nép./Sajátságos.
63. Grazi sportklub.
64. Jód./Adriai szigetcsop.
65. Helyrag.
66. Annak irányába./Mega.
67. Romániai város./Szaglószerv.
68. Bentre, nép./Kémiai közeg.
69. Moszkvai áruház.
70. Öregség éveiben történő./Lopózik.
71. Végzet./Pipázik.
72. ... királya (Lalo).
73. Oxigén./Házasság, németül.
74. Madridi újság./Jugoszláv sziget.
75. Betűt, jelet vés.
76. Kötőszó./Selymet készít.
77. ... Taylor./Szófaj.
78. Máltai autók jelzése.
79. Párt összead./Tonnasúly.
80. Sorvég!/Szint ne.
81. Ritka férfinév./Üres tok!
82. Sorban a túloldalra cipelés.
83. Ravel zeneműve./Méter.

***

Mai rejtvényünk megfejtését szerdán (9-én) éjfélig küldjék be a szerkesztőség címére.

Rejtvényünk szerzője: Schmidt János.

„A pozitúrák mágiája” (avagy: kényszerű figuraváltás?)

Pozitúra: bizonyos teremő vagy lebontó mozgás ismétlése, idéző formulája... (Szepes Mária nyomán)

A helyiség barátságos. Nem nagy, de gyér bútorzata miatt a tágasság illúziójával szolgál. Az asztal, amelynél az „ismerkedés” (tapogatózás, egymás kölcsönhatása) folyik, négyzetes. Muris, hogy a gyanúlan betoppánó a hatalmon lévő párt képviselőit most (az ajtóhoz viszonyított) jobb oldalon találja. Akár véletlen is lehetne, ha ebben az esetben (leosztásban) nem az ellenzék birtokolná az ellenkező (a bal) oldalt. A dolog tudatos, legfeljebb kényszerű, de vállalt. Új pozitúra? (L: definíció!) Latolgotom: teremő vagy le-

bontó-é a mozdulat, ami a tekintetek mögé száműzött? Torokmarkoló lesz-e, vagy nyájas vállonvergető? No, de elő a farbával! Megszokásból tán, vagy vélt hatalmi attitűdből, ók kezdik. Pontosabban a titkár. Láss csudát!, a szokott póz mellőzve! Beszél, de te már rég nem reá ügyelsz. Egy Thomson nevű pszichológusra, annak kérdéseire gondolsz, s némi maliciával analógiára lelsz. Ime: azért beszél félre az elvtárs, mert megijedt, vagy azért ijedt meg, mert félre beszél? Ha hihetünk a tudósnak, s miért ne tennénk, el kell ismernünk, hogy e reakciót a sajátos pozitúra váltotta ki. (Kínos, mert szokni kell.) Saját tudatos, legfeljebb kényszerű — nyugtázod megnyugvással —, a hatalomhoz laterálfelől sem volt közöd, noha Te magad, egy törtérsnyi hatalom vagy.

„Légy fegyelmezett!” Erőltetett jóindulattal követted a hallottakat. Itt is, ott is kilóg a „lóláb”. Am Te fegyelmezett maradsz, figyeld a beszélőt. Nem, ez nem ijedség, konstatació, de félelem, véled felismerni. (Megnyugtat, hogy Te már úrrá lettél ezen a „Jegősibb alapérzésen”. Számára ez szemmel látható, nővum. Te az antitoxint is ismered: nyílt beszéd, önkéntes cselekvés, erkölcsi háttér.)

Reagálnod kellene, pironkods is magad előtt, hogy elkészült gondolataidban, de társad megmenni a pillanatot — Ismerkedünk — ütremkednek gondolataidba a hallottak —, bár Te tudod, hogy jól-rosszul, de 20 esztendeje szinte napjában találkoztok. Egy magartásforma épül le előtéd. Egy pozitúra metamorfózisának tanúja vagy. A tudatodban kíváncsiság motoz: Ók vajon miként élik meg? Töprengeni rajta nincs időd. Tied a szó!

Bayer Béla

Köszöntjük

KRISZTINA

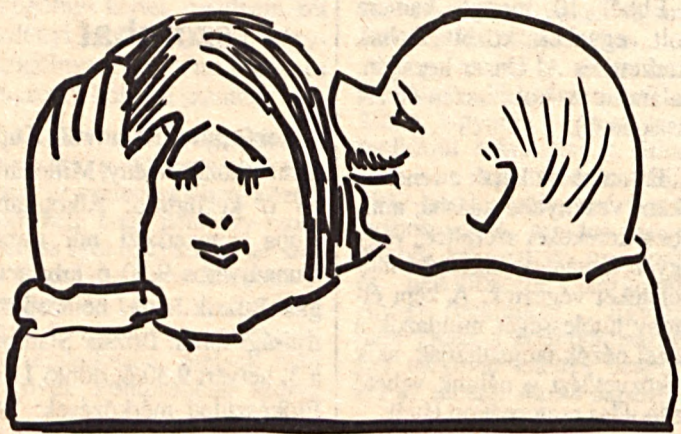
nevű olvasóinkat

A görögöből átvett latin név a Christiana — a latin Christinus férfinév női párja — ennek alakváltozata a Christina. Jelentése: Krisztushoz tartozó, tehát keresztény nő.

Védőszentjei:

Christina, bolsenai (Rómától északnyugatra) öke-resztény vértanú, 304 körül halt meg.

Kölni Boldog Christina, begina — (középkori apácáféle), aki életében egészen szokatlan gyötrelmeket szenvedett, de a Katolikus Egyház sohasem foglalt arra vonatkozólag állást, hogy ezekből mennyi a betegség és mennyi az ördögi kísértés, mindenesetre erős hittel viselte el őket. 1312-ben halt meg.

Meggyőző munka

(Népi előjáték vasárnap esténként, kocsmazárás után)

Krisz, kicsim! Na, Krisztina!
Mire jó a hiszti, na?...
... Jön a pof, a Krisztusát!
S megnyerem a Krisz-tusát!

Begyűjtött agyargyűjtők

Dél-Afrika legnagyobb elefántgyar-csempészbandája került rendőrkézre csütörtökön — jelentette be a johannesburgi rendőrség képviselője. A hivatalos közlés szerint a nyomozók 106 elefánt- és több orrszarvú-agyart is lefoglaltak. Afrika elefántállománya 1978 óta — főként az illegális agyarkereskedelemből — 1,5 millióról négyszázezerre csökkent.

— Mondja, pincér, friss ez a hal?
— Hogyne kérem! Az előbb érkezett!
— Akkor rendben lenne. De mikor indult el?

Piaci árak

(Piacfelügyelőségek árai)

	Pécs	Székesszárd	Kaposvár	Székesfehérvár
tojás	3,50—4	3	3—4	2,20—3,20
új burgonya	10—12	8—9	10	10—12
sárgarépa (új)	—	7—8	kg 15	kg 14
vegyes	10—18	—	—	—
petrezselyem (új)	—	9—10	20	kg 16
vörshagyma	12—20	9—10	12—15	12—14
fejeskáposzta	8—10	7—8	8	8—10
kelkáposzta	15	7—8	15	12—14
saláta (db)	—	—	6—10	6—8
korai karalábé (db)	4—6	5—7	12—14	kg 14
uborka	26—45	30—40	20—40	25—40
karfiol	25—30	17—18	20—30	20—25
paradicsom	20—35	35—40	10—25	20—30
zöldpaprika kg	25—70	40—50	50—70	40—60
hegyes (kg)	—	—	40	35—40
lecső paprika	—	—	25	—
fokhagyma (db)	4—5	5—7	—	—
fokhagyma (kg)	—	—	60—70	50—60
sárgadinnye	15—20	15—20	30	18—20
paraj	—	—	—	25
sóska	—	—	—	20
görögdinnye	15	10—11	8—10	15
gomba	—	—	—	—
alma	10—25	10—16	8—15	12—20
körte	15—40	28—30	12—25	18—20
kajsziarack	15—25	19—20	15—20	14—15
ősziarack	16—50	30—35	10—30	20—25
szőlő	70—100	120	50	80
zöldbab	25—40	35—40	20—30	25—30
szilva	15—25	20—25	12—20	5—6

A Nap két: 5.27 órakor
nyugszik: 20.14 órakor

A Hold két: 9.25 órakor
nyugszik: 21.31 órakor

Orvosi ügyeletek

Székesszárd péntek este 18 órától hétfő reggel 8 óráig. Fel-nőtt dr. Szentgáli Gyula u. 2. telefon: 16-828. Gyermekek és fogászati ügyeletek: Mártírok tere 16. telefon: 16-157.

Kaposvári városi ügyelet pénteken 17 órától hétfő reggel 7 óráig, felnőtt, gyermek és fogászati ügyelet címe: Kaposvár, ügyeleti központ, Ezredév utca 13. telefon: 11-005.

Székesfehérvár, központi ügyelet, felnőtt szombat—vasárnap 7—19 óráig, cím: Benke Ferenc utca 25. Fogászati ügyelet szombat—vasárnap 7—19 óráig, címe: Engels Frigyes utca 2.

Pécs. Felnőtt és fogászati ügyelet este 7-től reggel 7-ig a Lác utcai rendelőintézetben. Gyermekorvosi ügyelet a Gyermekklinikán.

Balaton moziműsorok szombat—vasárnap

Siófok, **Teremmozi**: Moziháború vadnyugaton (17.30), **Kertmozi**: A magányos zsaru (21), No mercy (23); **Balatonboglár**: Szellemirtók (20), Schimansky kelepében (22); **Balatonfenyves**, **Fedett kertmozi**: Moonwalker (21), A légy (23); **Balatonföldvár**, **Fedett kertmozi**: Szuperhekusok (20), A rémület éjszakája (22); **Balatonlelle**, **Fedett kertmozi**: Nindzsák harca (21), Robotzsaru (23); **Balatonmária**, **Fedett kertmozi**: Szuperhekusok (19.30, 21.30); **Balatonszárszó**, **Fedett kertmozi**: Beverly Hills-i zsaru (21, 23); **Balatonszemes**, **Fedett kertmozi**: Beverly Hills-i zsaru (21), A rémület éjszakája (23); **Fonyód**, **Kertmozi**: Aladdin (21), A Halálosztó (23); **Zamárdi**, **Fedett kertmozi**: Kemény fickók (21), Gyilkos optika (23) **Autószozi**, **Cserénfa**: Ikrek (21).

Lottó-nyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a 31. játékhéti lottó-nyeremények a nyerményilleték levonása után a következők: 5 találatos szelvény nem volt; a 4 találatos szelvényekre egyenként 593 879 forintot; a 3 találatos szelvényekre egyenként 1684 forintot; a 2 találatos szelvényekre egyenként 52 forintot fizetnek. A közölt adatok nem véglegesek, a nyeremények ellenőrzése még tart. Emlékeztetőül a lottószámok: 29, 43, 81, 85, 87.

D Á T U M

Rádió, televízió

SZOMBAT

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Családi tükör. 9.05: Színes népi muzsika. 10.05: Ismét — a javából! 12.30: Kontinensek — szántóföldek. 13.00: Klasszikusok délidőben. 13.49: Énekeljünk együtt! 14.10: Ipargazdák. 14.20: Mindennapi irodalmunk. 14.50: Lemezműzeum. 15.15: A világlíra gyöngyszemei. Keats költeményei. 15.26: Új Zenei Újság. 16.00: 168 óra. 17.30: Egy énekes több műfajban. Kovács Apollónia felvételeiből. 18.45: Szemle. 19.15: Nagy színházi siker volt! A Madách Színház vendégjátéka az Ódry Színpadon. 20.33: Haydn: C-dúr szimfónia No. 97. 21.05: Bakfark Bálint művésze. 21.45: „Hajszálgyökerek” 22.25: Európa hangversenytevételeiből. 23.15: Operast. René Kollo Wagner-felvételeiből.

PETŐFI RÁDIÓ

8.08: Népzenei muzsika. 8.40: Öt kontinens hét napja. 9.10: Rádiószínház. 10.00: Ha még nem tudná... 10.30: Térzene a Magyar Nemzeti Galérián. 11.05: Bemutatjuk Zoltán Erikát „Csak nekem” című lemezét. 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. 13.05: Daráló. 13.35: Hangok és visszhangok. 14.00—16.55: Magunkat ajánljuk. 14.00: Sublót. 14.45: Némforduló. 15.05: Szerelmesműsor. 15.55: Nem csak zene. 17.05: Hangverseny-polók. 17.30: P. G. Wodehouse meséi. Hello Mr. Mulliner! 18.30: Slágerlista. 19.05: A Rádió Dalszínháza. Offenbach: Széköt szerelmek. Daljáték. 19.57: Koncep Zuzsa és a Fonográf együttes 1973 és 1984 között készült felvételei. 20.43: Lukács Huba népdalok énekel. 21.05: Kapcsoljuk Tökaját. A „Rock Gyermek” tábor galanghangversenye. Közreműködik: az Edda és a tábor néhány sikeres együttese. 22.00: Uave Valentin, Mark Egan, Chick Corea és a Special EFX dzsesszfelvételeiből. 22.20: Slágerrel slágerre. 23.15-0.14: Akit érdekel.

BARTÓK RÁDIÓ

8.19: Új lemezekből. 9.07: Barokk muzsika. 9.30: Emlékeztetés előadások a Magyar Állami Operaházban. 10.30: Slágerlista. 11.00: Hangfelvételek felsőfokon. Bach-művek. 12.17: Rómeó és Júlia. Részletek Gounod operájából. 13.05: Kívánságmsor szombaton. 14.05: Zenekari muzsika. 14.50: Mese az írásról. Somlyó György versei. 15.00: Lemezbörze helyett. 15.55: Új kamarazenei felvételeinkből. 17.00: A Nyugat lánya. Részletek Puccini operájából. 18.09: Az Ifjú Zenebarátok Központi Kórusa énekel.

18.32: Élete: Mozart muzsikája. 19.05: Romantikus zene. 20.33: Mindennapi irodalmunk. 21.03: XVIII. századi operákból. 21.45: Kamarazene. 22.44: Veszélyes nyár. Hemingway regénye rádióra alkalmazva.

TV1

8.55: Tévétoma gyerekeknek. 9.00: Képzőművészet. 9.05: Fésűs Éva: Nyúl a cilinderben. Bábjáték. 10.00: A világ nélkül. Francia tévéfilmsorozat. 10.55: Hol-mi? Ifjúsági magazin. 11.55: A Szegei Közvetítő Stúdió szlovák nyelvű ifjúsági műsora. 12.25: Képzőművészet. 16.00: Képzőművészet. 16.05: Miskolci Dixieland Fesztivál. 17.05: Reklám. 17.10: Magyarország barlangjai. 17.40: Reklám. 17.45: Ez fantasztikus! Olasz zenés szórakoztató film. 18.40: Betűreklám. 18.45: Mozgó képek. 19.00: Műsorajánlat. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények — Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Lesben. NSZK tévéfilm. 22.00: Reklám. 22.05: Aulétika Európa-Kupa „A” döntő. 23.20: Híradó 3.

SKY CHANNEL

7.00: The Nescafe UK Top 50. 8.00: Mókagyár. 12.00: Sportmagazin. 13.00: A parkirás szupersztárjai 1989-ben. 14.00: Szombati filmmatiné: Suttogó Smith Londonban. 16.00: Frank Bough világa. Dokumentumfilm-sorozat. 17.00: The Nescafe UK Top 50. 18.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Boogaloo Pooper Doo. 11.00: Egyveleg. 12.00: Turistamagazin. 12.30: Egyveleg. 13.00: Hollywood belülről. 13.30: Egyveleg. 14.00: Thika lánból fű. Kalandfilmsorozat. 15.00: Folytassa a nevetést! és Goodie-ék. Vigjátéksorozat. 16.00: Élve vagy holtan. Westernsorozat. 16.30: Egyveleg. 17.00: Dick Turpin. Kalandfilmsorozat. 17.30: Coca-Cola Eurochart. 18.30: Sport. 19.30: Divatörképek. 20.00: Élet az apával. Amerikai film. 22.00: Taggart. Büntügyi filmsorozat. 22.55: Nemzetközi hírmagazin. 23.25: A macacaberek útja. Amerikai film. kb. 0.30: Egyveleg.

TV5

16.00: Thalassa. 17.00: Fiala szőlőtők zenei versenye. 18.00: Mesék és mesemondók. 18.30: Hírek, időjárás. 18.35: Párizs, Saint Lazare. 19.30: Új Compostella. Dokumentumfilm. 20.05: Polinéziai és melanéziái hagyományok. Dokumentumfilm. 20.55: Kiadatlan művek: tengerparti nyaralások 1900-tól napjainkig. 21.35: A nyilas hava. 22.00: Tv-híradó 22.30: Időjárás 22.35: Meséj! Interjú Anne Marie Ferrier-vel, aki száz éves és emeséli életét. 23.35: Kék fény. Dokumentumműsor. 0.25: Komolyzene. 1.00: Műsorzárás.

SATI

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.05: Tévéből. 9.30: Gazdasági fórum. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: A Waltonok. 10.50: Pénzügyi ötlek. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: Színdbód hetedik utazása. 11.50: Frit és Friederike. NSZK filmvígjáték. 14.00: Horoszkóp, műsorlevezető. 14.05: Flinstone család. Amerikai rajzfilmsorozat. 14.30: Mister Ed. Amerikai vígjátéksorozat. 14.55: Az arany lóvész. 15.05: A Waltonok. 15.50: Ötlek kérészeknek. 16.00: Tévéből. 16.25: Az aranylóvész. 16.35: Bonanza. Westernsorozat. 17.25: Utazási ötlek. 17.35: Hírek, időjárás. 17.45: Műsorlevezető. 17.50: A Colbyk birodalma. 18.45: Hírek. 19.00: Újdonságok videósorozat. 19.30: MacGyver. Krimisorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Maszk és pisztolyok. Krimisorozat. 21.25: Sport hírek. 21.30: Az agy. Francia-olasz filmvígjáték. 22.25: Hírek, sport, időjárás. 23.35: A légy. Amerikai tudományos-fantasztikus film. 1.05: Műsorlevezető.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 9.00: Műsorismertetés. 9.15: Hírek. 9.20: Tv-naptár. 9.30: Nyári program. 10.55: Rádióprogram. Éjszakai műsor ism. 12.55: Szórakoztató műsor. 14.15: Tv-kiállítás. 14.25: Egészségügyi szekrényke. 14.30: Az el nem kötelezett országok filmjeiből: Városi filmek. Szíriai játékfilm. 16.00: Hét tv-nap. 16.45: Hírek. 16.50: Tv-naptár. 17.00: Népzenei műsor. 17.30: Teljes gózzel. Drámasorozat. 18.30: Szívélyesen az önké. 19.15: Időjárás. 19.18: Hírek külföldi turisták részére. 19.30: Tv-napló I. 20.05: A mai sport. 20.15: Angol játékfilm. 22.00: Tv-napló II. 22.15: Hírek külföldi turisták részére. 22.20: Rádióprogram. 0.20: Hírek. 0.25: Műsorlevezető.

2. műsor: 16.50: Műsorismertetés. 16.55: Tv-naptár. 17.05: Tudományos ismeretterjesztő sorozat. 18.00: Hogyan legyünk

együtt? — Informatív szórakoztató műsor. Sportprogram. 19.30: Tv-napló. 20.15: Zenei est. 21.45: Hírek. 21.50: A kultúra berkeiből. 22.20: Sport-szombat. 22.40: Az idő képei. Kulturális magazin. 23.25: Nyári Drámai Játékok krónikája — '89. 0.10: Műsorlevezető.

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30: Énekszólóval, muzsikával. 9.00: Embeamesék. 10.05: Örökzöld dallamok. 10.54: Édes anyanyelvünk. 11.00: Gondolat-jel. 12.15: Haminc perc alatt a Föld körül. 12.45: Bakonyi Péter jegyzete. 12.55: Radióton korongok. 13.20: Az élő népdal. 13.30: Szonda. 14.10: Művészlemez. 15.00: Három ember. Makszim Gorkij regénye rádióra alkalmazva. 16.05: A Magyar Rádió és Televízió szimfonikus zenekara játszik. 17.00: Jelenidőben. 17.30: Muzsikáló nagyvilág. 18.40: Remekírók hangszalagon. 18.43: Daniel Defoe regénye rádióra alkalmazva. 19.50: Táncházi muzsika. 20.24: Mozart: Figaro házassága. Négyfelvonásos opera. 23.38: Verseit elmondja: Simon István. 23.53: Praetorius: Partita.

PETŐFI RÁDIÓ

7.05: A magyar ortodox egyház órája. 8.05: Jonatán. Günther Faustel regénye rádióra alkalmazva. 9.05: Tip-top paradé. 9.35: Szivárvány. 11.10: Vasárnapi kóktél. 12.03: Jó ebédhez szól a nóta. 13.05: Mikrofon-próba. 14.00: Többet esszel. 15.05: Táskarádió. 16.00—20.00: Poptársaság. 20.00: Fiala Elmáde Fesztiválja. 21.05: Adósság. Nodar Dumbadze elbeszélése rádióra alkalmazva. 21.35: Társalgó. 22.30: Jimmy Witherspoon, Helen Humes és Big Joe Turner koncertfelvételei. 23.15: A mai dzsessz. 0.02—0.14: Országok, tájak népzeneje. Bolívia.

BARTÓK RÁDIÓ

8.13: Komolyzenei kívánságmsor. 10.20: Új Zenei Újság. 10.50: Eszperantó híradó. 11.00: Szimfonikus zene. 12.55: Kis magyar néprajz. 13.05: Szemle. 13.30: B. Nagy János operáinak énekel. 14.10: Köz-kívánatra. 14.58: Fischer Annie zongorizik. 16.00: Agóra. 17.00: Új lemezeinkből. 17.34: Népdalfeldolgozások. 17.54: Bruckner: e-moll mise. 18.30: A Magyar Rádió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: A Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora. 19.35: Kovács Lóránt fuvolázik, Sebestyén János csembalózik, Banda Ede gondolkodik. 20.02: Kritikus füllel. 21.00:

Lemezek a tegnap slágereiből. 21.30: Ránki György műveiből. 22.15: Tolnai Klári rádiós szerepeiből.

TV1

8.55: Családi torna. 9.00: Kéménymesék. 9.25: Aprónép. Amerikai filmsorozat. 9.50: Cseplő, lapu, gonygola. 10.35: Fehér cipák San Franciscónál. NSZK ismeretterjesztő film. 11.15: Képzőművészet. 15.30: RTV. Közösségszolgálat. 15.35: Képzőművészet. 15.40: A cirkusz pillanatai. Francia cirkuszfilm. 16.30: Műsorajánlat. 16.35: Reklám. 16.40: Gyémántdíjak fesztiválja. Belga könnyűzenei film. 17.10: Betűreklám. 17.15: Legyen szerencsénk. 18.00: Reklám. 18.05: Telis-teles videó. 18.10: Delta. 18.40: Reklám. 18.45: Esti mese. 19.00: A HÉT. 20.00: Híradó. 20.15: Az Edgehill házaspár. Angol tévéfilm. 21.35: Reklám. 21.40: Szülőföldem Dél-Kel-Európa. 22.30: Telesport. 24.00: Képzőművészet.

TV2

16.25: Képzőművészet. 16.35: TV2. 17.00: A Forsythe Saga. Angol családregény. 17.50: Álljunk meg egy szóra! 18.00: TV2. 18.25: Gyerekeknek! 18.45: TV2. 19.00: Natalja. Lengyel tévédráma. 20.40: TV2. 21.40: Latinovits Zoltán filmszerepeiből. Oldás és kötés. Magyar film. kb. 23.10: TV2. Napzárt.

SKY CHANNEL

7.00: Az erő órája. Vallási műsor. 8.00: Mókagyár. 12.00: Autó- és motorsport. 13.00: Az autó- és motorsport hírei. 13.30: Divatbemutató. 14.00: Vasárnapi filmmatiné: Baba ékezik a házhoz. 16.00: 2000 után. Tudományos ismeretterjesztő sorozat. 17.00: Nagy Völgy. Western családregény. 18.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Boogaloo Pooper Doo. 11.00: Coca-Cola Eurochart. 12.00: Divatörképek. 12.30: Dokumentumfilmsorozat. 13.00: Irva vagyon. Egyházi műsor. 13.30: Blake's Seven. Tudományos-fantasztikus filmsorozat. 14.30: Dundee és Culhane. Filmsorozat. 15.30: Euromagazin. 15.45: Egyveleg. 17.30: A holnap világa. 18.00: Európai üzleti hírek. 18.30: Nemzetközi hírmagazin. 19.00: Tracking. 19.55: Időjárás. 20.00: The UK Chart Show. 21.00: Shoestring. Büntügyi filmsorozat. 21.55: Időjárás. 22.00: 3 óra gyilkosságra. Amerikai westernfilm. kb. 0.30: Egyveleg.

TV5

16.00: Rajongók klubja. 16.45: Immédiás. 17.15: Hiányjelek. 18.30: Hírek, időjárás. 18.35: Párizs, Saint Lazare. 19.30: Bárány-himlő-híradó. 20.00: Champe-Elysées. 21.30: Csillag papirusz. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Sportmagazin. 0.30: A Procope negyedőrája. Filmsorozat. 0.45: Műsorzárás.

SATI

8.05: Mister Ed. Vigjátéksorozat. 8.30: Flinstone család. Rajzfilmsorozat. 8.55: Horoszkóp, műsorlevezető. 9.00: Fantáziasorozat. Vigjátéksorozat. 9.50: Ötlek kérészeknek. 10.00: Sport. 10.30: Újdonságok videósorozat. 10.55: Vallásos műsorlevezető. 11.00: Műsorlevezető. 11.05: A Waltonok. 12.00: Sport. 14.05: Horoszkóp, műsorlevezető. 14.10: Ötlek kérészeknek. 14.50: Az aranylóvész. 15.00: A hideg ornó kém. Angol kémfilm. 16.30: Utazási magazin. 17.00: Az aranylóvész. 17.10: Bámi áron. Amerikai westernfilm. 18.45: Híradó. 19.00: Műsorlevezető. 19.10: A szépség és a szomorúság. Amerikai fantasztikusfilm-sorozat. 20.00: Időjárás. 20.10: A Bernina királya. Osztrák-svájc film. 21.55: Sport hírek. 22.05: Menekülés közben. Krimisorozat. 22.55: Hírek, sport, időjárás. 23.05: Gútlátatlan szerencsejátékosok. Amerikai játékfilm. 0.50: Műsorlevezető.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.30: Barázdák. 9.15: Műsorismertetés. 9.20: Hírek. 9.30: Vasárnapi délutáni gyermekműsor. 11.00: Barázdák. 12.00: A fenntartott idő. 13.00: Quo vadis. Filmsorozat. 13.50: Vasárnapi koncert. 16.30: Últimátum. 17.05: Az élet egy hosszú csendes folyó. Francia játékfilm. 18.45: Ferdi. Animációs sorozat. 19.10: Tv-fortuna. 19.30: Tv-napló. 20.00: Drámasorozat. 21.00: A spanyol játékfilm ciklusából: A generális. 22.30: Tv-napló. 22.50: Hírek külföldi turisták részére. 22.

HIRDESSEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szelvényt, borítékba teszi és feladja címünkre:

DÁTUM RT. 7100 Szekszárd,
Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

három napon belül olvashatja hirdetését (fizetés utólag, kiküldött csekkünkön).

✂ — — — — —

Megrendelő neve: .....

Címe: .....

Hirdetés szövege: .....

APRÓHIRDETÉS

Balatonkenesén 150 négyszögös panorámás telek eladó. Érdeklődni: 74/12-811, 8—16 óráig. Kosztyi János

Kétszintes, szuterinos családi ház melléképülettel eladó. Két külön lakrész vagy üzlethelyiség kialakítható. Nagydorog, Széchenyi u. 1. Závaczki.

Kladó Szekszárdon 4 diáklány részére összkomfortos teljes lakás 2000,— Ft/fő. Telefon: 74/15-892, hétköznap 17 óra után, szombat, vasárnap egész nap.

Termelőszövetkezettől, vagy állami gazdaságtól bérelne, 1500 db fiatal, jókarban lévő anyajuhot, három juhász. Somogy, Tolna, Baranya és Fehér megye területén. „Tejesbárány 13505” jellegre a szekszárdi hirdetőbe.

Három szobás, magasszintű panellakás garázzsal 20 ezer forint/m²-ért eladó. Pécs, Lahti u. 48. fsz. 1. Tel.: 72/14-699.

Skótjuhász kiskutyák eladók! Demény Károly, Nagydorog, Arany János u. 1.

Hirdetését telefonon is feladhatja!

Szekszárdon: (74)	16-277	13-603
	14-626	16-854
	11-946	16-184
	12-061	16-094
	11-109	13-773
	14-452	11-672
	15-271	12-471
Dombóváron: (74)	66-779	65-174
Pakson: (75)	11-173	
Tolnán: (74)	40-476	40-317
Gerjenben: (75)	37-060	

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt.

kiemelt bérezéssel

újságíró
munkatársat
keres

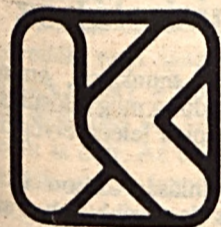
*Budapestiek
jelentkezését várjuk.*

Telefonszám: 74/16-277

1989. augusztus 5.

D Á T U M

7

MÉG TART A NYÁRI VÁSÁR — KONZUM VÁSÁR!

augusztus 12-ig újabb árukkal, engedményekkel!

Ajánlatunk:

Bakfis fekete-fehér mintás dzsörzé ruha 1200,— Ft	helyett 720,— Ft-ért
Férfi sport dzseki több színben (46-tól 56-os méretig)	2200,— Ft helyett 1 150,— Ft-ért
Férfi szandál 650,— Ft helyett	390,— Ft-ért
Női szandál 1250,— Ft helyett	750,— Ft-ért
A legjobb vétel a városban!	
„Beijing” 837 tip. színes TV 25 900,— Ft helyett	22 900,— Ft-ért
„Sorrento” TV 37 900,— Ft helyett	36 900,— Ft-ért
„Capri” TV 44 900,— Ft helyett	42 900,— Ft-ért
„ITT” 3448 tip. TV 49 900,— Ft helyett	46 900,— Ft-ért
„Ciklámen” TV 29 900,— Ft helyett	27 900,— Ft-ért
„Gold-Star” videolejátszó 23 900,— Ft helyett	22 900,— Ft-ért
„ITT” Musikcenter hangfallal	19 900,— Ft-ért
„MINI” MŰSZERPORSZÍVÓ	1 370,— Ft-ért
„OMRO” DIGITÁLIS VÉRNYOMÁSMÉRŐ	4 990,— Ft-ért

Könyv ajánlatunk:

— Gerald Darell a Szovjetunióban 260,— Ft-ért
— Brode: Wody Allen 240,— Ft-ért
— Pécs és Baranya fotóalbum (német és magyar nyelven) 240,— Ft-ért, és 295,— Ft-ért

Lapunk budapesti terjesztésére

magas jutalékkal
vállalkozókat
keresünk

Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt.
Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.
Telefon: (74) 16-277 Telefax: (74) 15-275.

Nyári vásár, Skála vásár

Augusztus 13-ig „Nálunk Ön van a középpontban”

Kínálatunk: 30%-os árengedménnyel lányka nadrágok,
kamasz nadrágok, női szoknyák.

Reklámár: Bébi- lányka dzseki, 852—1100,— Ft-ig.

Albán farmer: 290,— Ft.

Osztrák vízlépcsőhurut

Az OVIBER arra számít, hogy novembertől folytatódhat a nagymarosi vízlépcső építése — írta csütörtöki számában a Der Standard című osztrák lap. Ez némiképp ellentmond annak, hogy a július 20-án megtartott magyar-csehszlovák kormányfői találkozó a magyar tárgyalófél két javaslatot tett: az egyik szerint 3—5, a másik szerint 1 évig nem kerüljön sor a bős—nagymarosi vízlépcsőrendszer üzembe helyezésének megkezdésére.

Az ellentmondásról Szántó Miklós, az OVIBER vezérigazgatója az MTI munkatársának elmondta: a vállalat vezetői valóban a napokban jöttek haza Auszriából, viszont felelősséggel állítja: az osztrák lapban megjelent, s az OVIBER-nek tulajdonított kijelentés nem hangzott el. Arról, hogy a nagymarosi munkák novemberi folytatására számítanak, a tárgyalásokon és a magánbeszélgetéseken nem volt szó. A munka-felfüggesztés október 31-ei meghosszabbításának a feladatait egyeztetésként most az osztrák fővállalkozóval a Donau-kraftwerke AG vezetőivel. Újabb jegyzőkönyvben rögzítették a további állagmegóvás, vagyongörzés teendőit. Foglalkoztak

azzal is, hogy milyen készültségi fokon állnak az osztrák alvállalkozók.

Miként fogadta az osztrák lapban megjelenteket? — kérdezte az MTI munkatársa Udvari Lászlótól, közlekedési, hírközlési és építésügyi minisztériumi államtitkártól, a bős—nagymarosi munkák kormánybiztosától.

— Kedvezően ez az OVIBER-nek tulajdonított kijelentés, hiszen azt a benyomást kelti, mintha eltérés lenne magyar részről a július 20-i kormányülés határozatának megítélésében. Erről pedig nincs szó. A magyar—csehszlovák tárgyalásokon tett javaslatok részletes kidolgozása, illetve az Országgyűlés őszi ülészakára a döntéshozó munkát a program szerint folyik. Várhatóan augusztus végén sor kerül a magyar—csehszlovák szakértői tárgyalásokra is.

Udvari László hangsúlyozta: a magyar javaslatok abból indulnak ki, hogy az ökológiai problémák tisztázása, a természet, az ember és a vízlépcső harmonikus kapcsolatát, egyensúlyát biztosító megoldás nélkül — bármennyire előrehaladtak az építkezések — visszafordíthatatlan műszaki lépést nem lehet tenni.

Időjárás-jelentés

Országszerte túlnyomóan napos, száraz idő várható és csak időnként névesszik meg a felhőzet. A nyugati, délnyugati szél napközben többfelé lesz

élénk, a Dunántúlon időnként erős.

A legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 23 és 27 fok között alakul.

A hídról egyelőre csak beszélnek...

Mohács-sziget télen „bevehetetlen”

— Ne építettek volna milliókért pártházat, akkor talán juttott volna a hídra. Mondják régóta, hogy ez nem állapot, télen és az őszi ködben megáll a kompjárat. Se ki, se be nem juthat senki a Szigetre — lemondóan legyintenek az építőmunkások, akik éppen az impozáns MSZMP székház mellett építik az iskola tornatermet.

Ami áldást jelentett évszadokon át, az ma Mohács legnagyobb átká. A Duna öszi ködöt, de leginkább elválaszt területeket, így rossz időben Mohács-szigetet. Pedig egyesek szerint ez a város egyik élékamrája. Minden hónap harmadik péntekén a szigetről érkező zöldség-gyümölcs termelők töltik meg nagyrészt a piacot. De lejárnak Szegegre és rend-

szeresen megfordulnak a Bosnyák-piacon. Nagyobb gond télvíz idején a néhány kilométeres távolság a helybelieknek. A dunai közlekedés leállításával csak Baján keresztül az egy-nyomsáv- hídon keresztül juthatnak el a szigetiek a városközpontba. De kényelmetlen helyzetben van a Duna két partján székelő, utóbb egyesült Új Barázda termelőszövetkezet, hiszen gépeinek, teherautóinak állandóan ingáznia kell. Márpedig ez, amíg a 120 forint kompviteldíjjal az Aróval közlekedő zöldségtermelőknek még megéri, egy pótos IFA utaztatása kétszer 950 forintért már feltehetően nem kifizetődő. De hát, mit lehet tenni?

K.Zs.

Kapfinger András felvétele

Mohács a Dátumban

Mohácsi olvasóink figyelmébe ajánljuk, hogy a jövő hét folyamán több cikk is foglalkozik a város életével, eseményeivel, sportjával. Figyeljék a DÁTUM-ot.

Tovább zsong a Zsolnay

A Pécs-Baranyai Reformkör állásfoglalása

Váltságjelenségeink egyike a gyakran kockázatmentesen magas jövedelmekhez jutó rétegek és kilátástalan körülmények közé süllyedő, érdekeiket érvényesíteni nem tudó tömegek helyzetét, a feladatok egyeztetésként most az osztrák fővállalkozóval a Donau-kraftwerke AG vezetőivel. Újabb jegyzőkönyvben rögzítették a további állagmegóvás, vagyongörzés teendőit. Foglalkoztak

közeivel a létminimumnak elfogadott javak megvásárlásához szükséges jövedelemszint reálértékének megőrzését.

Mivel a fejlődéshez nélkülözhetetlen a teljesítményekkel arányos jövedelmek erős differenciálódása, az előbbi biztonsági intézkedések mellett elfogadjuk és támogatjuk a meg-alapozottan magas jövedelmek megszerzésének lehetőségét és társadalmi elismertetését.

A Zsolnay gyári munkások tiltakozását ilyen összefüggésben jogosnak tartjuk. Véleményünk szerint esetük nem egyedi. A kibontakozáshoz szükséges társadalmi stabilitás megköteteli a megélhetés biztonságát garantáló intézkedések meghozatalát.

(OS)

Hány hiány és henyesség?

Árucikkek KERMI-szemmel

A forgalomban lévő fogyasztási cikkek minőségét, az áruk kezelését, rakutározását és a vendéglátást az év első felében 1300 üzletben, vendéglátóhelyen, raktárban és telephelyen ellenőrizték a KERMI szakemberei. A szűrőpróbaszerűen végzett szemrevételezés és az az kiegészítő laboratóriumi vizsgálatok alapján csaknem ezer alkalommal kellett az adott árucikszet lelételetelni vagy megsemmisíteni.

80 — azaz 14 százalék — nem megfelelő mennyiségű kávéőrlemből, illetve csökökkel élvezi értékű, lejárt minőségmegőrzési idejű pörkölt kávéból készült.

A megvizsgált 12 féle bűtor közül mindössze hét felelt meg maradéktalanul a követelményeknek. A lábbelik közül csak minden negyedik mondható kifogásmentesnek.

A vásárlók reklamációi miatt csaknem húszezer termékről adott szakvéleményt a KERMI. Súlyos mulasztások miatt 80 esetben tett szabálysértési jelentést, további 24 esetben pedig a kereskedelmi felügyelőségeknek javasolta szabálysértési eljárás lefolytatását. Az intézet három alkalommal büntető eljárást is kezdeményezett a minőséghibák miatt. (MTI)

A lehulló függönyből rózsá lesz

Avas vasat vegyenek!

MERTCONTROL Minőségellenőrző Rt., a Magyar Néphadsereg Elektrotechnikai Javító Üzeme és a bécsi The Trend Connection ötmillió schillinges alaptőkével — TRENDCONTROL kft. néven vegyesvállalatot hozott létre, amely a magyar műszaki határzár eredeti, hitelesített darabjaiból emléktárgyakat készít és forgalmaz. A kft., melynek központja Budapesten van, a 260 kilométeres jelzőrendszerből 50 kilométernyit kapott meg a Magyar Néphadseregtől erre a célra. A vasfüggöny nagyobb része nyugatnémet anyagból készült, króm-molibdén ötvözet, ezért most is fényes. Ezt az anyagot, amelyből egyébként Bush elnök ajándéka is készült, a Néphadsereg túlnyomórészt más célra hasznosítja. Az emléktárgyakat a kerítés szénacél elemeiből gyártják, amelyek egyébként már elrozsdásodtak. A drótkerítésből kétféle kivitelben készülnek rózsák, ezeket a kft. 5—7 dollárért adja át kereskedelmi partnereinek. A díszdobozban lévő kerítésdarabot 13, illetve 16 dollárért szállítják. A nemzeti színű szalag és a vasfüggöny története — magyar és angol nyelven —, valamint az eredetiséget igazoló tanúsítvány ugyancsak része a különleges emléktárgynak.

A tanúsítványt a Magyar Néphadsereg Katonai Minősítő Intézete, illetve Bán József ezredes, az intézet parancsnokának aláírása hitelesíti.

Nyerges László, a kft. ügyvezető igazgatója az MTI munkatársának elmondta, hogy a kft. már a jövő héten részt vesz a New York-i Gift Faire-en, a világ egyik legnagyobb ajándékvásárán, és azt tervezik, hogy október 1-éjéig mintegy félmillió „szabadság rózsával” és más emléktárggyal jelentkeznek az amerikai piacon. A gyártásra Nyírteleken rendezkedtek be, itt a kerítésdarabokat megmunkálják, egyenesítik és különleges konzerváló bevonattal látják el. A vegyesvállalat igazgatója szerint az első külföldi értékesítés után sor kerülhet a magyarországi árusításra is; az ár várhatóan 400 forint alatt lesz.

*

Mint ismeretes a BM Határőrség július közepén cáfolta, hogy a szögesdrót darabjait üzleti célra hasznosítja. A mostani vegyesvállalat nem a BM Határőrség, hanem a Magyar Néphadsereg közreműködésével jött létre.

(MTI)

Hétfői számunkból megtudhatják,

hogy a Zsolnayban milyen embertelenül zsákmányolják ki a munkásokat.

Magyarország legyen anya!

Az Ellenzéki Kerekasztal állásfoglalása a nyugati magyarságról

A magyarországi demokratikus reformfolyamatok részeként kívánatos a Nyugaton élő magyarokkal való kapcsolattartás reformja is. Augusztus 6-10. között az anyanyelvi konferencia tárgyal ezen kapcsolattartó szervezetek jövőjéről. Lényegi vállalkozások szükségessége ahhoz, hogy a jelenlegi kormányzat gyámokodó működési módszere helyett demokratikus módszerek érvényesülhessenek ezekben a kapcsolattartó intézményekben is. Mindezek alapján az Ellenzéki Kerekasztal támogatja a Nyugaton élő magyarság alábbi követeléseit:

1. Minden hivatalos és nem hivatalos szinten biztosítani kell a magyarországi és nyugati országokban élő magyarok szabad és természetes kapcsolatait.

2. A magyar kormányzatnak hatálytalanítani kell minden olyan intézkedést, amely vízummegtagadásokkal, határ- és postai cenzúrával és egyéb korlátozásokkal akadályozza a nyugati és a magyarországi magyarok kapcsolatait.

3. Alkotmányba kell foglalni a magyarok kettős állampolgársága lehetőségét, annak jogait és biztosítékait.

4. A nyugati országokban élő magyarokat jelenleg intézményesen támogató magyarországi szervezeteket — mint például az anyanyelvi konferenciát és a Magyarok Világszövetségét — támogatni, de független autonóm demokratikus szervezetekké kell átalakítani, amelyeket kizárólag a saját választott képviselői közgyűlések, illetve vezetőségeik felügyeljenek és

Felajánlás a magániskolához

A Dátum tegnapi számában Wágner Dezső cikke adta tudtul: magániskolát terveznek Szekszárdon. Szerkesztőségünket megkereste Szilágyi Barnabás vízvezeték-szerelő, aki felajánlotta, hogy a szakmája kö-

rebe eső munkákat, amint a terv elindul a megvalósulás útján, a napi ár feléért elvégzi.

Felajánlását ezúton is köszönjük és továbbítjuk a szerzőknek.

A fagyasztott Prágai Tavaszról

Az MDF nyílt levele a kormányhoz

Két hét múlva lesz huszonegy esztendeje annak, hogy a Magyar Népköztársaság fegyveres erői a Varsói Szerződés akciójában keretében átlépték Csehszlovákia határát. A második világháború befejezése után ekkor vetettek be először magyar katonákat külföldre. Csehszlovákia akkor az útkeresés, a reformok és a remények időszakát élte. Az ország vezetői, a társadalom túlnyomó többsége, csehek, szlovákok és más nemzetiségűek egyet akartak, a szocializmus maradványait őrző rendszer átalakítását „emberarcú szocializmussá”. A tét nemcsak Csehszlovákiáé volt, hanem egész Közép-Európáé, benne Magyarorszáé is.

körülményeit nem ismerjük, a felelősségben viszont mindenképpen volt része a Magyar Népköztársaság akkori kormányának.

A Magyar Demokrata Fórum Országos Elnöksége a közlekedési évforduló alkalmából szolidaritási és együttérzési fejezi ki mind azokkal, akik Csehszlovákiában az elmúlt huszonegy év alatt sikeresen szálltak az emberi szabadságjogokért, a demokratikus értékekért, főleg a szavukat az emberi méltóság védelmében.

Az MDF Országos Elnöksége arra szólítja fel a Magyar Népköztársaság kormányát, hogy ítélje el az 1968-as csehszlovákiai bevonulást, határozza el magát a kanonizációktól, nyilatkozzon a foglalkozási állást a „korlátozott szuverenitás” elvével és gyakorlatával szemben.

Budapest, 1989. augusztus 3.

A Magyar Demokrata Fórum Országos Elnöksége

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. napilapja. Főszerkesztő Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Czákó Sándor és dr. Tóth Gábor. Külföldi tudóstírók: Szalai Attila (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs) és Vig József (Torontó). Munkatársak: Bálint György, dr. Böröcz István, Gadó György, Kapfinger András, Gyöffy Árpád, Lékó Sándor, Mészáros Tamás, Tamási János, dr. Tóth Edit, Veress Éva, V. Horváth Mária, Wágner Dezső. Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. Felelős kiadó: Földi István ügyvezető igazgató. Székhely: Babits Kiadó. Felelős vezető: dr. Károly István. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 16-277 Fax: 15-275. Nyomja a Szekszárdi Nyomda Vállalat. Szekszárd, Széchenyi u. 46. Tel.: 11-422. Felelős vezető: Beniz Sándor igazgató. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármelyik hírlapkiadópostahivatalnál, a kézbesítőnél, a Posta hírlapüzleteiben és a hírlapfelosztási és lapellátási irodánál (HELR), Budapest XIII., Lehel u. 10/A. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215—96162 pénzforgalmi jelzőszámmal. Előfizetési díj egy hónapra 115,— Ft, negyedévre 345,— Ft, fél évre 690,— Ft, egy évre 1.380,— Ft. Indexszám: III/PNL/31/TO/1989 ISSN szám: 0864—9170